

ལུང་བ་འདི་ལ་རྩུང་ཁྱུང་པར་ཅན་གྱི་ས་མིང་ཞིག་ཡོད་དེ། “སྤ་ནག་ལུང་བ”ཟེར། རྒྱ་མཚན་ནི་ལུང་བ་འདིའི་ནང་གི་སྤ་མོ་
ཚང་མ་ནག་པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད། འཕྲི་བ་རྣམས་ཀྱང་ནག་པོ་འདུག རྩོན་ཚད་ཅེ་གཞུང་གྲེ་བའི་མི་སྲུང་ཀྱང་དོན་དག

འདི་ལ་དོ་སྣང་བྱས་མ་གྱིང་ནའང་། རྒྱ་སའི་འགན་གཙང་ལེན་བྱས་ཏེ་ལུང་བ་འདི་སངས་རྒྱས་ཚང་ལ་ཐེམས་པ་ན། སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་ཁ་སླུ་འཐོག་བཞིན་“ཐན་ལྟས། གཞན་གྱི་ས་སྟེང་གི་སྤ་མོ་ཚང་མ་དམར་པོ་རེད། ཏག་ཏག་ལུང་བ་འདིའི་ནང་གི་
སྤ་མོ་རྣམས་ནག་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ནམ”ཟེར་བཞིན་འདྲང་རྒྱག་ནང་དུ་སྦྱང་བར་མ་ཟད། ཐངས་ཤིག་ཅེ་གཞུང་
གྲེ་བས་ཨ་ལགས་འབྲོང་ཚང་བྱིས་ལུ་བྱེད་སྐབས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཨ་ལགས་འབྲོང་གི་མདུན་དུ་བྱས་མིའི་སྣང་སར་
བརྩུགས་ཏེ་“རིན་པོ་ཆེ་ལགས། གཞན་པའི་ས་སྟེང་གི་སྤ་མོ་ཚང་མ་དམར་པོ་རེད། ཏག་ཏག་དང་ཚང་གི་རྒྱ་སའི་སྟེང་གི་
སྤ་མོ་རྣམས་ནག་པོ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ལུང་བ་འདིའི་མིང་ལའང་སྤ་ནག་ལུང་བ་ཟེར། འདི་ལ་རིམ་གྲོ་འདྲ་བརྒྱབ་ཨེ་དགོས་
ལགས”ཞེས་ཞུས། ཁོས་“དང་ཚང་གི་རྒྱ་ས”ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་སྟོན་རྫོང་དང་ཡུལ་ཚོའི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་ས་ཁྲའི་
སྟེང་ནས་ཚད་འཇལ་བྱས་ཤིང་། ཤོག་བྱའི་སྟེང་ལ་རི་མོ་བྲིས་རྗེས་“རྒྱ་ས་བཤད་སྟོན་དཔང་ཉུགས”ཞེས་པའི་དེབ་ཅིག་སྤྲད་པའི་
ནང་། རྒྱ་ས་འདིའི་སྤྱིའི་རྒྱ་ཁྲོན་ལ་སྤུའུ་ཅི་ཅམ་ཡོད་པ་དང་། རྩོགས་བཞིའི་ས་མཚམས་གང་དག་ཡིན་པ། ལོ་ངོ་ལྔ་བརྒྱའི་རིང་
ལ་སངས་རྒྱས་ཚང་གིས་བཤད་སྟོན་བྱ་ཚོག་པ་སོགས་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་བྲིས་ཡོད་པས་རེད།

ཨ་ལགས་འབྲོང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལག་ལ་དབུ་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐིག་ཐེང་གཉིས་བྲིས་ཡོད་པའི་ཤོག་ལྗེ་ཞིག་བཞག

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཤོག་ལྗེ་དེ་བཟུང་སྟེ་ཅེ་གཞུང་དགོན་པར་སོང་ནས་གྲུ་པ་ངོ་ཤེས་ཤིག་ལ་སྒོར་མོ་བརྒྱ་དང་མཉམ་དུ་བྱིན།

གཉིས་པ།

ལུས་པོ་སྐྱེམ་ཞིང་ག་མདོག་སྤྲུག་པའི་སངས་རྒྱས་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡིན་ལ། ཁོའི་གདོང་སྣང་ཡོངས་རྫོགས་རིང་ལུང་མི་མཉམ་པའི་ཁ་
སླུ་ཐར་ཐོར་གྱིས་ཁེབས་འདུག ལོ་འགའི་རྩོན་ལ་ཁོར་ས་མང་གི་འབྱུང་རིས་ཅན་གྱི་འཇབ་ཅོ་ཞིག་ཡོད་པས་ད་ལྟ་ལྟ་བུའི་ཁ་

སྤྱི་འདི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཐེངས་ཤིག་ཁོ་རང་ཉིད་དམ། ཡང་ན་ཁོའི་ཚུང་མ་སྤྱི་སྤོན། ཡང་ན་ཁོ་ཚང་གི་
བྱིས་པ་ཞིག་གིས་མཉམ་མ་བཞག་པར་འཇབ་ཅེ་དེའི་སྤྱིང་ལ་རྐང་པ་སྤོས་པ་འཇམ། ཡང་ན་པུས་བཅུགས་བྱས་ཏེ་ཁ་འཚོལ་དུ་
བཅུག་པས་ཁ་སྤྱི་ཟེན་ཚད་རྗེ་ཉུང་དུ་སོང་བ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་ཕངས་པ་ཞིག་ལ་ཁོ་ཚང་གི་རྩ་སྤོར་སྐབས་ཤིག་ལ་འཇབ་ཅེ་
དེ་བོར་སོང་བས། དེ་ནས་བཟུང་ཁོའི་ཁ་སྤྱི་ནི་རྗེ་མང་ནས་རྗེ་རིང་ལ་སོང་། ཁོ་ཐབས་ཟད་དེ་ལག་པ་ཅུང་ཙམ་ཁོམ་ནའང་
གོ་སྐབས་མི་འཚོར་བར་གཡོན་ལག་གིས་སྤྱིང་བ་འདེད་པ་དང་། གཡམས་ལག་གི་མཐེ་བོང་དང་གོང་མཚུབ་ཀྱི་སེན་མོས་ཁ་སྤྱི་
འཐོག་པར་བྱེད་ལ། ལྷག་པར་ཁོས་ཅི་ཞིག་ལ་བསམ་སྤོ་གཏོང་བའམ་བེལ་བ་ལངས་སྐབས། མིག་གིས་ཟེན་དཀའ་བའི་སྤྱི་
ཚད་ཀྱིས་ཁ་སྤྱི་འཐོག་པར་བྱེད་མོད། ཕངས་པ་ཞིག་ལ་སེན་མོས་ཟེན་ཚད་དེ་འཇབ་ཅེ་ཁ་འཚོལ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཞན།

སངས་རྒྱལ་ནི་ནམ་རྒྱུན་སྤྱི་བ་ཏེ་ཅང་ཉུང་བའི་མི་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་བས་ཀྱང་གཤེས་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པའི་མི་ཞིག་ཀྱང་
ཡིན། ཡིན་ནའང་དོན་དངོས་སུ་ཁོ་མི་ཁ་རྒྱོད་ཅིག་ཡིན་ཏེ། ཚུ་ས་འགན་གཙང་ལེན་མ་བྱས་པའི་སྤོན་ལ། རྗེ་བའི་སོ་གསར་
ཚོ་མཉམ་དུ་འདུས་ཏེ་ནམ་རྒྱུན་པན་ཚུན་ལ་རབ་བཏགས་ཉུང་བརྗོད་ཀྱིས་མཚང་འབྲུ་ཀུ་རེ་བྱེད་པ་ཡིན། ཤ་མདོག་ཏེ་ཅང་
གནག་ཅིང་ལུས་པོ་ཤིན་ཏུ་ཚོ་བའི་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་ལ་“ཡ——མག་པ་སངས་སྤོམ། ཨ་ཁུ་འཇམ་དབྱངས་
ཚང་གིས་སྤོད་མག་པ་བགས་པ་མཉེད་མཉེད་བྱས་ཤིང་། ཟ་མའང་བཟའ་རྩ་མ་བཅུག་པས། ད་ནི་དཔྱིད་རིང་བོ་འདི་རྗེ་ལྟར་
འཁྱོལ། སྤོང་རེ་རྗེ”ཞེས་བཤད་པར་ཚང་མ་ཏུ་བ་ཆ་ཤོད།

སངས་རྒྱལ་ཀྱིས་“ཡ——མགོན་ལུག་སྤོད་ཀྱིས་རང་སྐལ་རོགས་སྐལ་གཉེས་ཀ་ཚོས་པས། ད་ནི་སྤོ་བ་གཡམས་གོད་འདྲ་བ་འདི་
ཡང་ཐེག་དཀའ་བར་འདུག གཡམ་ཏེ་སྤོད་འདི་གཡམས་སྐམས་ཤིག་ཡིན་ན་ཅི་མ་རུང་། སྤོ་བ་གི་ཡིས་གཤགས་པ་ཙམ་ཀྱིས་ཚོལ་
སེར་སོ་ཞིག་མདོན་ཡོང་བ་ཁོ་ཐག་རེད། ཡིན་ནའང་དྲི་མ་ཤིན་ཏུ་བཙོག་པས། མི་པར་ཞོག་བྱིས་ཀྱང་མི་བཟའ་བ་འདྲ་”ཟེར་
བ་ན། ཚང་མ་ཏུ་བ་ཆ་དེར་རེར་སོང་།

མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རྒྱོད་ལན་སྤོད་ཅིས་བྱེད་སྐབས་སངས་རྒྱལ་ཀྱིས་གོ་སྐབས་མ་བྱེན་པར་“ཡ་མགོན་ལུག་ཁ་སང་དེ་རིང་
སྤོང་མོ་ལ་ལ་གཞས་ལེན་གྱིན་ཨོ་ཡོད”ཟེར་བ་ན། ཚང་མ་ལྟར་ལས་ཀྱང་ཏུ་བ་ཆ་དེར་རེར་སོང་བས། མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་

དེ་རིང་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོ་ལྷན་མི་ཡོང་བ་ཤེས་ཏེ། ལྷག་ལྷག་ཏུ་དགོང་ཞོར་“ད་ཚོག་གི་ཚོག་གི་དེ་རིང་ངས་ཁྱོད་ལ་
མགོ་སྐྱར་བ་ཡིན”ཟེར།

དེ་ཡང་“སྲིང་མོ་ལ་ལ་གཞས་ལེན”ཞེས་པ་དེ་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མཚང་ལ་ཕོག་པའི་དོན་དག་ཅིག་ཡིན་ཏེ། ལོས་རྒྱུང་མ་
རྒྱངས་ནས་རིང་བོ་མ་འགོར་བའི་ཉིན་ཞིག་རྗེས་མཁར་ལ་སོང་ནས་སྤྱིར་ཡོང་དུས་མདུན་ན་བྱ་མོ་གཡལ་བ་ཞོན་ཞིག་འགོ་
བཞིན་ཡོད་པ་མཐོང་བས། རང་ཉིད་ཕོ་རྒྱུང་ཡིན་རབས་དང་བྱ་མོ་དེར་དགའ་རོགས་ཡོད་མེད། གལ་ཏེ་མེད་ན་ཁོ་དང་
འགོགས་འདྲོད་ཡོད་མེད་སྟོར་གྱི་ལ་གཞས་གཅིག་འཕྲོར་གཅིག་གཏོང་བཞིན་རྗེས་དེད། བྱ་མོ་དེ་ཉ་ཅང་སྐྱག་པ་ལྟར་གཡལ་
ལ་ཡོབ་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་གང་མཚོགས་ཀྱིས་གཡོལ་བར་བྱས་ནའང་། ཉ་ཡི་དོ་ལྷན་གཡལ་གིས་གཡལ་ལ་རུས་ཏེ། མ་འགྲུངས་པར་
ལོས་བྱ་མོ་དེའི་རྗེས་ཟེན་དུས། དེ་ནི་ཉག་ཉག་སྡེ་བ་གཞན་ཞིག་ལ་བག་མར་སོང་ཡོད་པའི་རང་གི་སྲིང་མོ་ཡིན་པས། ཁོ་ཉ་
ཅང་དོ་ཚ་ནས་ཅི་བྱེད་འདི་བྱེད་མ་ཤེས་པར་ཉ་ཁ་སྤྱིར་བསྐྱོར་ནས་བྲོས་སོང་བ་དེ་རེད།

ནམ་རྒྱུན་གཉིད་ལོག་རག་བར་དུ་སྐད་ཆ་ཚར་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱུང་མ་སྐྱོན་གྱིས་སྡེ་བའི་གྱི་བྱུ་བྱུ་ཅི་ཚང་གི་ཞི་ལི་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་དང་། སྡེ་དཔོན་གྱིས་རྒྱངས་འཁོར་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་ཉོས་པ། རུ་ཡོང་ཚང་གིས་ལྷག་ལྷ་བཅུ་བཅོངས་པའི་རིན་གྱི་སྟོར་
མོ་ཚང་མ་རྒྱན་མ་ཡིན་པ། ཨ་མ་ལ་ད་ལོ་ངེས་པར་དགུན་སྟོག་ཅིག་བཟོ་དགོས་པ། ཞི་མོ་མི་རྒྱུང་ཁ་ཤོ་ཚང་ལ་མནའ་མར་
སྟེར་རྒྱ་ཡིན་མིན་ལྟ་ས་ནས་ལན་བྱིན་ན་འགྲིག་པ་སོགས་རྗེས་མཐའ་མེད་པར་བཤད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞི་ནས་
“ཨེ——ཁྱོད་ཅུང་ཅམ་ཁ་རོག་ཏུ་བཟུང་ན་ཨེ་ཚོག་ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་མི་ནའང་ངའི་ན་ན་འོང”ཟེར།

“ཁ་ཞིག་ཡོད་ན་བཤད་དབང་ཡོད་དགོས་རྒྱ་རེད། ཁྱོད་ཀྱི་ན་ན་ཚོ་མ་མཉན་ན་ཚོག”

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མོ་དང་ཁ་ཚོད་རྒྱག་འདྲོད་མེད་པས་ཁ་སྐྱ་འཕྲོག་ཞོར་ཁ་རོག་གེར་བཟུང་བ་ན། སྐྱོན་གྱིས་སྐྱ་མཐུད་
དུ་རྒྱ་སའི་འགན་གཙང་ལེན་བྱེད་སྐབས། ལོ་ལྷ་བཅུའི་རིང་ལ་འགྲུར་བ་མེད་ཟེར་བ་མིན་ནམ། ད་ཡང་ལྷགས་དོར་རྒྱ་སྐྱོང་
ཟེར་བ་དེ་ཅི་རེད། གྲང་ར་སྐམ་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་སོང་ཚོ་ཤ་དང་མར་རྒྱར་གང་ནས་ཡོང་། ཨ་ཁུ་བསོད་ནམས་ཚང་གིས་

ཀྱང་རྫོང་ཐོག་ལ་མི་སྲོར་ཁོ་ཐག་ཡིན་ཟེར་བཞིན་འདུག་.....”ཅེས་བཤད་པ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེས་ལས་ཀྱང་སྐྱོན་སྤང་
སྐྱེས་ཏེ་“ཨི——ད་དེ་དག་བཤད་ནས་པན་པ་ཅི་ཡོད། ལྷགས་ཐོག་འགའ་ལོ་ཡང་བཅོངས་ཟིན། ཅི་ཁྲིག་(རང་བསྟུ)གི་སྒོར་
མོ་ཡང་སྤྲད་ཟིན་གྱིད་གཞུང་གིས་ཁང་བ་ཡང་ལས་ནས་ཚགས་འདུག བྱིས་ཚང་མང་ཤོས་རྫོང་ཐོག་ལ་སྐྱར་སོང་། ཡང་
གཅིག་བཤད་ན་རྩ་ས་ལ་ལོ་འགར་ངལ་གསོ་བྱ་བ་ཅུག་པ་ཅོམ་ལས། རྩ་སའི་བདག་དབང་སྤར་བཞིན་འབྲོག་བྱིས་རང་གི་
ཡིན། གལ་ཏེ་ནམ་ཞིག་ངོ་མ་ཁ་མི་སོས་ན་དེ་དུས་ཕྱིར་ཡོང་། ད་ཨ་པ་ཨ་མ་གཉིས་ཀ་ལྟ་ས་ནས་ཕྱིར་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆེས་ང་ཚོའང་
རྫོང་ཐོག་ལ་འགོ་ཟེར།

“ཅི་ཟེར། ལོ་སར་རྗེས་འགོ་རྒྱ་བྱས་ཡོད་པ་མིན་ནམ།”

“ད་བྱིས་ཚང་མང་ཤོས་རྫོང་ཐོག་ལ་སྐྱར་སོང་བས་ལོ་སར་ལ་ཡོང་མཁན་ཡང་མིད། ད་དུང་གོ་ཐོས་ལྟར་ན་རྫོང་མཁར་གྱི་
སྤྲོད་ཁང་དེ་དག་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་རེད་ཟེར། དེས་ན་ཁང་བ་སོ་མའི་ནང་ནས་ལོ་སར་ན་མི་བཟང་ངམ།”

“.....”

སྐྱོན་གྱི་ཨ་པ་འཇམ་དབྱངས་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ཡིན་ལ། ཨ་མ་གཡང་འཛོམས་ཀྱང་ལོ་བདུན་ཅུར་བསྐྱེད་སྤྱོད་
ཁོ་གཉིས་ཀར་ད་དུང་ངལ་སྤོལ་རུས་པ་ཡོངས་སུ་ཤོར་མེད་ནའང་། བྱིས་ཚང་འདིའི་དབང་ཆ་ཡོད་ཚད་སྤར་ནས་མག་
པ་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྲད་འདུག་པས། ད་ལྟ་ཕྱི་མི་མང་ཤོས་ཀྱིས་ཁོ་ཚང་ལ་“འཇམ་དབྱངས་ཚང་”མི་ཟེར་བར་“སངས་རྒྱས་
ཚང་”ཞེས་འབོད་བཞིན་འདུག སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་ལྟ་ལྟ་མགོན་སྐྱབས་དང་པོར་སློབ་གྲུར་བསྐྱེད་ཅིང་། སློབ་ཚུང་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་
སྐྱབས་ལ་སོང་ནས་རབ་བྱུང་བསྐྱེད་ཏེ་མིང་ལ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཟེར། ཁོས་ཉིན་འགའི་སྤོན་ལ་སྤོ་བོ་སྤོ་མོ་གཉིས་དང་།
ཨ་ཅེ་ལྟ་འཚོ་སྤྱིད་མ་སྤྲད་གཉིས་ཁྲིད་དེ་ལྟ་སར་གནས་མཇལ་དུ་བྱུང་སོང་།

ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ལ་ལས་ཀ་ཅི་ཡང་མེད་ནའང་། ཁོའི་སེམས་ཁམས་ནི་སྤོན་ཚད་ལས་ཀྱང་འཇགས་ཐབས་བྲལ་བས། གང་
སྤྱར་གྱིས་ཁ་སྤུ་འཛོག་གིན་འདུག

གསུམ་པ།

ཉ་ཅང་འབྲུག་པའི་ཞོགས་པ་ཞིག་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་འབྲོག་པ་ཚོས་“ཉིག་རྩུ་ཏུ་འབོད་པའི་ལག་སྐྱོར་འདུད་འཐེན་
འཁོར་ལོ་གཉིས་སྐུས་ཡོང་སྟེ། གཅིག་གི་ནང་ལ་ཨོང་བ་སྐྱེ་མང་བོ་བསྐྱེགས་ཤིང་། ལྷེང་ལ་སྐུམས་ཤ་བྱབས་གཅིག་དང་རྒྱལ་
མར་གཅིག་སོགས་བཟའ་བཏུང་གི་སྐོར་དང་། བཞེབས་ནས་ཟུ་བཞི་ནར་མོར་བཟུམས་ཡོད་པའི་མགོ་སྐྱ་སྐྱོག་པ། བགས་
ལྟན། སྤང་། དཀར་ཡོལ་སོགས་གྱོན་ཆས་དང་སྣོད་ཅ་ལག་རྣམས་བཅེགས་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ནང་ལ་རིལ་མ་སྐྱེ་འགའ་
བཅེགས་པའི་ལྷེང་དུ་མཚོད་སྐྱོམ་དང་བཟའ་མི་དག་དང་། སྐོ་བྱི་བཅས་བཞག་ལྟེ་སྐྱག་སྐྱག་གི་འོ་དོད་དང་སྐྱོག་སྐྱོག་གི་དུ་
ནག་ཁྲོད་ལ་ནག་ལུང་བའི་ཉག་གའི་སྟབས་བདེའི་གཞུང་ལམ་དེད་ནས་འགོ་སྐབས། བཟའ་མི་ཡོངས་ཀྱིས་མ་བཤོས་རང་
མཐུན་གྱིས་ཁོ་ཚང་གི་ས་ཁང་རྒྱང་རྒྱང་དེ་གཙོར་བྱས་པའི་ལུང་ཁོག་ཡོངས་ལ་བྱིར་མིག་ལྟ་བཞིན་སོང་། ཉག་ཉག་ཉག་
ག་དེར་བསྐྱབས་སྐབས། སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྐོ་བྱར་རུམ་ནས་རྒྱང་ཏུ་བཟུམས་ལོག་གཅིག་སྐངས་ཏེ་ནམ་མཁའ་གཏོར་ལོར།
བྱགས་གང་ཡོད་བཏོན་ནས་གི་བསོ་ལྷ་རྒྱལ་ཞིག་བསྐྱེགས་ནའང་། ཉག་ཉག་སྐབས་འདིར་ལག་སྐྱོར་འདུད་འཐེན་འཁོར་
ལོའི་སྐུམ་སྐོ་ཆེས་ཆེར་སྟེ་ཡོད་པས། ཁོའི་གི་སྐྱ་དེ་གསལ་ལ་མི་གསལ་བ་ཅོམ་ལས་ཐོས་མི་སྐབ་པར་གྱུར།

ཁོ་ཚོ་བྱི་དྲོའི་རྒྱ་ཚོད་གསུམ་ཡས་མས་སུ་གཞི་ནས་ཚེ་གཞུང་རྫོང་མཁར་དུ་བསྐྱབས་བྱུང་། འདི་རུ་ཁོ་ཚོའི་ཡིད་ལ་ཟབ་མོར་
ངས་དགོས་པའི་ཚོག་གཅིག་ལ་འཕྲད་པ་ནི་“ཞིན་རྩུ་ཉིན་ཐའེ་ཡེའུ་མེན་ཚོན་” (བདེ་སྐྱིད་སྐྱེ་ཁམས་སྐྱོས་འབངས་ལྗེ་བ)
ཞེས་པ་དེ་རེད། རྒྱ་མཚན་ནི་ཁོ་ཚོས་མི་ཞིག་ལ་རང་ཚང་བྱུགས་དོར་རྩ་སྐྱོད་བྱས་ནས་རྫོང་མཁར་དུ་སྐྱོད་པར་ཡོང་མཁན་
ཡིན་པས། གང་དུ་སྐྱོད་དགོས་དྲིས་ཚེ། མི་དེས་“དེ་ན་ཁྲོད་ཚོ་ཉིན་ཐའེ་ཡེའུ་མེན་ཚོན་ལ་འགོ་དགོས་རྒྱ་རེད། ཡིན་ནའང་
ཉིན་ཐའེ་ཡེའུ་མེན་ཚོན་མང་བོ་ཡོད། ཁྲོད་རྣམས་ཡུལ་ཚོ་གང་གི་ཡིན་”ཟེར།

“ང་ཚོ་ཚེ་གཞུང་ཡུལ་ཚོའི་ཡིན།”

“ཚེ་གཞུང་ཡུལ་ཚོ། ཚེ་གཞུང་ཡུལ་ཚོ། ཚེ་གཞུང་ཡུལ་ཚོའི་ཡེའུ་མེན་མང་ཤོས་རྫོང་མཁར་གྱི་བྱང་སྐྱོགས་ན་ཡོད་པ་འདྲ།
གང་ལྟར་ཁྲོད་ཚོས་“ཞིན་རྩུ་ཉིན་ཐའེ་ཡེའུ་མེན་ཚོན་ཞེས་དྲིས་ན་ཤེས་ཡོང་།”

ཉེན་རྟོག་པས་རྟ་སྐ་དེར་ཞིབ་ཏུ་བརྟམ་རྗེས་“སྣང་ལྗ་སྟེར”ཟེར།

“རྟ་སྐ་བཙོང་རྒྱ་མིན།”

སྟོ་བུར་ཉེན་རྟོག་པའི་མིག་ཟུང་སངས་རྒྱས་ཚང་གི་སྐོ་བྱིའི་སྟེང་ལ་འཁོར་ཏེ་“བྱི་མན་དེར་སྐོར་མོ་དུ་དགོས”ཟེར།

“བྱི་མན་མི་བཙོང་ཁོ་ཐག་ཡིན།” སལ་ཆེར་བཟའ་མི་ཚང་མས་མགིན་གཅིག་ཏུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

སྐར་ཡང་“ཞིམ་པོ་རྟོན་ཐའེ.....”ཟེར་བ་ན། ཉེན་རྟོག་པས་དེར་ཁ་ཡ་མ་བྱས་ལ། དེ་བས་ཀྱང་ཁ་ལོ་བ་གཉིས་ཀར་ཁ་ཡ་མི་

བྱེད་པར་འཕྲུལ་རྟར་བཞོན་ནས་བྱུང་སོང་།

སྤྱི་ལེ་གསུམ་ཡས་མས་སུ་སོང་རྗེས་ལག་སྐྱོར་འདུད་འཐེན་འཁོར་ལོ་འགོ་མཚམས་བཞག་སྟེ་“འདི་ཞིན་རྒྱུ་རྟོན་ཐའེ་ཡེའུ་

མེན་ཚོན་རེད། མར་བོ་བས། སྐོར་མོ་བྱིན”ཟེར།

བཞི་པ།

རྒྱུང་ནས་བརྟམ་ན་གྱོ་མོ་བཟོ་བྱ་ཞིག་གིས་གྱོ་མོ་སྐྱེམ་པ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པར་གྲ་དག་ཅིང་ཆེ་ཆུང་མེད་ལ། ཁ་དོག་

གཅིག་ཅིང་བགྲང་གིས་མི་ལང་བའི་ཁང་བ་གྲལ་ཤར་མང་བོ་ཞིག་མཆིས་པར། དེ་དང་འདྲ་མཚུངས་ཀྱི་གྲ་དག་ཅིང་ཆེ་

ཆུང་མེད་པའི་སྤྱགས་རི་རེ་རེས་བསྐོར་ཡོད་པ་འདི་ལ་“ཞིན་རྒྱུ་རྟོན་ཐའེ་ཡེའུ་མེན་ཚོན”ཞེས་རྒྱ་ཡིག་གི་སྐོ་བྱུང་ཆེན་པོ་

ཞིག་བཀལ་འདུག གལ་ཏེ་བྱོད་ཀྱིས་འདི་ཅུ་བྱིམ་ཚང་ཞིག་བཙལ་དགོས་ཚོ། “ཨ་རོག་ཅེ་གཞུང་སྤེ་བའི་སངས་རྒྱས་ཚང་

གང་རེད”ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་རྗེས་ལུས་སྐྱོན་སྣངས་ཀྱི་སྐོ་བྱུན་བྱེད་ཐབས་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་སྐྱོད་ཐབས་མེད་པར། དེས་

པར་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་དེ་ཚང་གི་སྐོ་རྟོགས་ཨང་གྲངས་ཤེས་དགོས་པ་དེ་རེད། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་དེ་ཚང་སྤྱགས་

རིའམ་ར་སྐོར་ཉེར་གཅིག་པའི་ཁང་གྲལ་བརྩུ་བདུན་པའི་བྱིམ་ཚང་བཞི་པ་ཡིན་ན། དེས་པར་“211704”ཞེས་པའི་སྐོ་

རྟོགས་ཨང་གྲངས་འདི་བཙལ་དགོས་འདུག འདི་ནི་འབྲོག་པ་ཡིག་སྣངས་པ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་དེ་འདྲའི་ལས་སྤོ་བོ་ཞིག་

གཏན་ནས་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་རིང་ཁོ་ཚང་གི་བན་སྤྱག་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་སྤྱབས་ལེགས་

པ་ཞིག་ལ་ཁོ་ཚང་ཉེན་བརྩུ་སྤྱག་གི་སྐོན་ལ་འདི་ཅུ་གནས་སྤོང་བའི་ཁོ་ཚོའི་སྤེ་མི་ཞིག་དང་ཕྱད་ཅིང་། སྤེ་མི་དེས་

སངས་རྒྱས་སྐོ་དམར་པོ་ཁྲག་ལ་བྲན་འདྲ། རོ་འཁྱུག་པོ་དགུན་ཁ་འདྲ་བ། ལག་དལ་མོ་རུས་སྤོང་བའི་བྱུང་མེད་ལས་

བྱེད་ཅིག་གི་གམ་ལ་སྲིད་པས། ཉོག་དྲ་མང་བོ་བརྒྱུད་མ་དགོས་པར་ལྗེ་མིག་མང་བོ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ། སློ་རྟགས་ཨང་
གངས་བྱིས་ཡོད་པའི་ཤོག་ལྗེ་ཞིག་ལག་ལ་ཐོབ་བྱུང་།

དེར་བྱིམ་ཚང་རེ་ལ་ཁང་བ་གྲུན་གསུམ་རེ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་མདུན་དུ་མེ་ཏོག་སྐྱམ་ར་ཅུ་འབོད་པའི་ར་སྐྱར་རྒྱུང་རྒྱུང་རེ་
ཡང་འདུག། དེར་སྐྱགས་སྐྱག་གིས་ཀ་བ་བྱས་ཤིང་སློ་སྐྱགས་ལ་སྐྱགས་ལེབ་སྤྲད་པའི་རྒྱ་སློ་ཞིག་ཀྱང་མཆིས། རྒྱ་སློའི་སྤྲད་དུ་
སྐར་མ་མེར་པོ་ལྗེ་ཡོད་པའི་དར་དམར་རེ་བཅུ་གས་ཡོད་ཅིང་། ཚིག་གྲང་ནི་ཨར་འདམ་གྱི་གྲོ་མོ་ལོག་སྤོང་ངོས་ལ་རྩོ་དཀར་
བྱེ་མས་བྱུགས་པ་ཅན་ཏེ། དེའི་སྤོང་དུ་ས་ཚོན་དམར་སྐྱག་གིས་སྤེན་ཏོག་བྱུགས་ཐོག་ས་ཚོན་དཀར་པོས་དུང་སྤོང་བྱིས་ཡོད་
དེ། མི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་ཚོས་འབྱུང་དུ་ཐོན་པའི་ཁང་བ་དེ་དག་མཐོང་མ་ཐག་སངས་རྒྱས་ཚང་གི་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཁོང་དོད་
ལམ་མེར་གྱུར་ལ། ལྷག་པར་འཇམ་དབྱངས་ལ་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཏེ། མིག་མཐར་མཆི་མ་འཁོར་བཞིན་དུ་དག་
གིས་གོང་མ་ཚང་གི་དྲིན་འདི་གང་ལ་འཇོག་འབྲོང་རིན་པོ་ཆེ་ཚང་གི་ནང་ཆེན་ཡང་འདི་ལས་ལྷག་པ་ཅི་ཡང་མེད། འདི་
འདྲ་འུ་ཚོའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཐེག་གམ་ཟེར་ནས་ཁང་བ་རེ་རེའི་ནང་ལ་ཡང་ཡང་ལྷ་སྐྱོར་བྱེད་བཞིན་འདུག།

ཁང་བ་གྲུན་གཅིག་གི་བར་ལ་གྲང་ཞིག་གིས་གཉིས་སུ་བཅད་ཡོད་པ་ལས་གཅིག་ནི་ཟས་གཡོ་ཁང་ཡིན་པ་འདྲ་ཞིང་། ཅིག་
ཤོས་ནི་གསང་སྤྱོད་ཁང་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ནི་གྲུ་ཟུར་ཞིག་ན་རྩ་ཆས་དཀར་པོའི་ཆབ་གཞོང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞག་
འདུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤུག་གཉིས་ཀས་དང་ཐོག་འདི་ནི་བྱུས་གཞོང་ཡིན་རྒྱ་རེད་ཟེར་བར། དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་དེ་མ་ཐག་
མཐོང་རྒྱུད་གིས་ཉལ་ཆ་ཞིག་བརྒྱབ་ནས་“འདི་གཅིན་སྐྱག་གཏོང་ས་རེད”ཟེར།

“ཅི་ཟེར། འདི་འདྲའི་གཞོང་བ་ཡག་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་གཅིན་སྐྱག་བཏང་ན་བསོད་ནམས་ཟད་ནས་བཤང་སློ་ཡང་རུབ་མི་
འགོ་འཇམ།” སློ་བོ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པར། ཁོའི་བཟའ་ལྷ་གཡང་འཇོམས་ཀྱང་མོས་མཐུན་བྱུང་སྟེ་“ད་དེ་ཅི་
ཡིན་མི་ཤེས་ན་བསྐྱར་ཞོག་གང་ལྟར་གཅིན་སྐྱག་གཏོང་ས་རེད་ཟེར་ན་ང་ཀན་མོར་དགོད་རྒྱ་ཡོང་གི”ཟེར།

“ཨ་ཅོ། འདི་གཅིན་སྐྱག་གཏོང་ས་མིན་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ།” དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མནའ་བསྐྱལ་ཏེ་“ད་ལྟ་འདི་འདྲའི་
སྤྱོད་ཁང་ག་ས་གང་དུ་ཡོད། ངས་འདི་འདྲའི་སྤྱོད་ཁང་ནང་དུ་གཅིན་སྐྱག་ཐེངས་མང་བོར་བཏང་སྤོང”ཟེར། ལྷག་པར་དེར་

ཉག་ཉག་ཁོར་གཏང་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྤང་བ་འགོག་མེད་དུ་སྐྱེས་པས། དེ་མ་ཐག་ཤམ་ཐབས་ཡར་འདེགས་ཁོར་ཆབ་
གཞོང་དེའི་སྤང་དུ་ཚོག་སྡེ་སྐྱེས་ཆན་ཞིག་བཏང་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་བདེ་སྤང་ཞིག་ཤར། འོན་ཀྱང་ཁོའི་སློ་ཡིད་ལས་
འདས་པ་ཞིག་ནི་རྒྱ་སྐོ་ཇི་ལྟར་མནན་ཡང་རྒྱ་ཐིགས་པ་གཅིག་ཀྱང་དབབ་རྒྱ་མ་བྱུང་། ཁོས་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ཚེ་ད་གཞོང་ཆབ་
གཞོང་འདྲིར་རྒྱ་ཡར་འོངས་མར་འབབ་ཀྱི་སྐྱ་གུ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཤེས། དེའི་ཕྱིར་ཁོའི་ཨ་ཅེ་ལྷ་མཚོ་སྤྱིད་ཀྱིས་གཡོན་ལག་
གིས་ཁ་སྐྱ་བཀའ་ཅིང་གཡས་ལག་གིས་སྤྱོད་ཁང་ནང་གི་མི་གཙང་བ་ཕྱིར་བཏོན་ཏེ་གཙང་སྐྱ་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་བྱུང་།

ཁང་བའི་ནང་དུ་སྤྱོད་ཁང་ཡོད་ཀྱང་ཐབ་ཀ་མེད་པས། སངས་རྒྱས་རྗེས་མཁར་ལ་སོང་སྟེ་སྐྱེས་ཐབ་ཅིག་ཉོས་ཤིང་། ཁོར་
དུ་འོ་མ་འབྱིག་དམ་གང་ཉོས་ཏེ་“རྐང་གསུམ”དུ་འབོད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཅན་གྱི་འཕྲུལ་ཏེ་ཞིག་སྐྱས་ནས་ཕྱིར་ཡོང་། ལྷ་
སྐོན་སྐོར་བྱུང་ནས་རྩ་མཚོད་འཕེན་སྐབས་པལ་ཆེར་ས་རུབ་འདུག་པ་དང་། སྐོར་འེ་གྲུ་བྱུར་དུ་བཏགས་ཡོད་པའི་བྱི་ཆན་
བྱིས་སེམས་སྐོར་བའི་སྐད་རྒྱ་ཞིག་ཕྱུང་བས། མོས་ད་གཞོང་བྱི་ཆན་བྱིས་དེ་རིང་ཉེན་གང་བོར་སྟོ་ཁམ་གང་ཡང་འཕྲང་མེད་
པ་ཡིད་ལ་ཤར་ཞིང་། སེམས་གཏིང་ནས་སྤོང་རྗེ་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ་དེ་མ་ཐག་བྱིས་ལ་འཇུལ་ནས་སྐམས་ཀྱི་ཁྲག་རྒྱ་བཙོས་མ་སྐྱི་རྒྱ་
གཅིག་སྐྱག་ཡོད་པ་དེ་འདྲང་རྒྱག་མེད་པར་ཁྱེར་ཡོང་ནས་བྱི་ཆན་ལ་བྱིན། སློ་ཡིད་ལས་འདས་པ་ཞིག་ལ་འདྲི་ནི་སྐད་ཆ་སྐྱ་
ཤེས་མི་ཤེས་པ་དང་། སྐོ་ཕྱི་བྱིས་ན་བཟང་ཡོད་མེད་མ་གཏོགས་བཟའ་མི་རྣམས་དང་ཁྱེད་མེད་པར། ལོ་ངོ་རྒྱག་བདུན་ཅུ་
ལ་གཟུགས་དང་གྲིབ་མ་ཇི་བཞིན་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པའི་བྱི་ཆན་བྱིས་བཟའ་མི་རྣམས་དང་སྐྱ་དུ་ཆེས་མཇུག་མཐའི་ཟས་
ལུན་ལ་རོལ་པ་ཡིན་འདུག་རྒྱ་མཚོན་ནི་ཕྱི་ཉེན་ནམ་ལངས་དུས། བྱི་ཆན་ནི་སྐྱེས་ཐབ་དང་བཅས་པ་ས་འོག་ཏུ་འཇུལ་བ་
བཞིན་མཚོང་རྒྱ་མ་བྱུང་། བཟའ་མི་རེ་རེའི་སེམས་ཁོང་སྟོང་བར་གྱུར་པའི་དུས་མཚུངས་སྐྱ་བྱི་ཆན་ཁོ་ཚོ་དང་ཁ་བྱིས་ཁར་
དགོང་ཟས་འགྲང་ཚད་ཅིག་ཚོས་པ་དེར་ཡིད་ཚོམས་པའི་ཚོར་སྤང་ཞིག་ཀྱང་སྐྱེས།

ལྷ་པ།

འཕྲོག་པ་ཚོས་ཟས་རྒྱ་བའི་བྱི་ལ་བྱི་རྒྱ་བྱི་ཟེར་བ་དང་། དེ་དང་འདྲ་བར་ངོ་ཚ་མེད་པའི་རྒྱ་ལ་ལའང་བྱི་རྒྱ་བྱི་ཟེར། ཡིན་
ནའང་བྱི་རྒྱ་བའི་རྒྱ་ལ་མི་དངོས་གནས་ངོ་གཞོང་མི་དགོས་པའི་བྱི་རྒྱ་བྱི་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁ་སྐྱ་འཕྲོག་ཁོར།

ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་“བྱི་རྒྱ་དེ་སུ་ཡིན་ནམ་”ཟེར་བ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བརྒྱན་འཕྲུལ་ཆས་དང་
འབྲུག་སྐམ། མལ་ཁྲི། ཚ་དེམ། སྐུ་ཡོལ་སོགས་ཉོ་དགོས་པའི་དངོས་རྒྱུ་དག་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་བཞིན་འདུག
སྐབས་འདིར་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་ལོ་གསར་འདས་ཟིན་པ་དང་ལུགས་རྙིང་གི་ལོ་གསར་བསྐྱེད་ལ་ཉེ། རྗེས་དང་ཡུལ་ཚོའི་མགོ་བློ་
ཚོས་ཕྱོགས་དོར་རྩ་སྤོང་གི་ཁ་གསལ་སྒྲོར་མོ་དང་། “ལོ་གསར་གཉིས་”སམ་“དུས་ཚེན་གཉིས་”ཀྱི་འཚམས་འདྲིར་བྱེད་
འབྲས། གཡིས། ར་བག་ཚོན་མདོག་ལི་ཐོ་སོགས་བསྐྱུལ་ཡོང་བར་མ་ཟད། ད་དུང་དཀའ་ཚོགས་དང་རེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ན་
ཤོད་དང་དུས་རྒྱུར་ཐག་གཅོད་བྱ་ངེས་ཟེར་བས། སངས་རྒྱས་ཚང་གི་བཟའ་མི་རྣམས་ཉ་ཅང་སེམས་འགུལ་ཐེབས་ཤིང་
། ལྷག་པར་འཇམ་དབྱངས་ཁྱོད་ལྱག་གཉིས་ལ་མིག་ཚུ་འགོག་མེད་དུ་བཞུར་བཞིན་“གོང་མ་ཚང་དྲིན་ཚེན་པོ། རྒྱལ་ཁབ་དྲིན་
ཚེན་པོ། ལས་ཀ་ཅི་ཡང་མ་ལས་པར་འདི་འདྲའི་སྐོར་མོ་དང་དངོས་རྒྱུ་མང་བོ་སྟེར་བ་འདི་མི་ལམ་མིན་ནམ། ལྷགས་རྗེ་
ཚེ་དྲིན་ཚེན་པོ། དྲིན་ཚེན་པོ། ད་ནི་དཀའ་ཚོགས་དང་རེ་བ་ཅི་ཡང་མེད་.....”ཟེར་བཞིན་ཕྱག་ཀྱང་འཚལ་ལ་ཁད་བྱེད།
དེ་ཚོ་སོང་རྗེས་སུ་བཟའ་མི་ཚང་མ་དང་ལྷག་པར་སངས་རྒྱས་པ་བྱ་གཉིས་ལ་གུང་ཁུན་ཉང་གི་བཀའ་དྲིན་ནམ་ཡང་བརྗོད་
མི་རུང་བ་དང་། སྐར་གོང་གང་དུ་བཟུང་གུང་འགོ་ཤེས་འདུག་ཤེས་བྱ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁ་ཉ་སྟོབ་གསོ་གང་མང་བྱས་
རྗེས་“རྗེས་ལྷན་ལྷན་དུ་སོང་དུས་གཙོ་འཛིན་གྱི་སྐུ་པར་ཞིག་ཉོས་ནས་ཤོག་”ཅེས་གདམས། འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་བཤའ་པའི་“གཙོ་
འཛིན་”ནི་མའོ་ཅོ་རྒྱུང་གཅིག་པོ་ཡིན་ནའང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞིན་ཏུ་དཔེ་ཁང་དུ་བཙོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་གཙོ་འཛིན་གཞན་
དག་གི་འདྲ་པར་ཡང་ཉོས་ཡོང་བར་མ་ཟད། ད་དུང་ལོ་མང་བོར་ཉོ་མཁན་མ་བྱུང་བར་ཡུན་རིང་བཤམས་ནས་ཚོན་
མདངས་ཀྱང་ཤོར་འདུག་པའི་སི་ཉ་ལིན་གྱི་འདྲ་པར་ཞིག་ཡོད་པ་དེའང་ཉོས་ཡོང་སྟེ། ཨ་ལགས་འཕྲོང་སོགས་སྒྲ་སྐུལ་ཆེ་
ཚུང་མང་བོའི་འདྲ་པར་གྱིས་བཀའ་འདུག་པའི་མཚོད་སྟོན་དེའི་གོང་དུ་སྐྱར་བ་ན། བྱིས་ཚང་འདིར་གཟེ་འོད་དང་བཀྲག་
མདངས་སྐར་ན་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་སྐྱང་བ་སྟེར། དེའི་ཕྱིར་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་མ་ཉེ་འཁོར་ལོ་སྐོར་སྐབས་དང་།
སངས་རྒྱལ་ཀྱིས་ཁ་སྐུ་འཕྲོག་པའི་བར་གསང་ནས་དད་གུས་དང་གོང་བཀྱར་གྱི་མིག་མདངས་རང་དབང་མེད་པར་གཙོ་
འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཚོར་བཞིན་འདུག

ལས་ཀ་ལས་མི་དགོས་པར་ཁ་རྒྱབ་རེག་ཐུབ་པ་འདི་ནི་ཁོ་ཚོའི་མི་ལམ་ལའང་ཤར་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་“བདེ་སྦྱིད་
སྐྱེ་ཁམས་སྟོས་འབངས་སྡེ་བ”ཞེས་པ་འདི་པར་བལྟས་ན་དངོས་གནས་བདེ་སྦྱིད་ཐུན་པའི་གནས་ཤིག་ཡིན་པ་འདྲ་མོད།

ཡིན་ནའང་ཡུན་རིང་མ་འགོར་བའི་ཉིན་ཞིག་ལ། འཇམ་དབྱངས་རྫོང་མཁར་ལ་སོང་ནས་ལྷ་སྐོར་ཞིག་བྱེད་པའི་ཞོར་དུ།
གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་བའི་ཁྱི་རྒན་སྐོར་གྱི་སྐད་ཆ་རེ་ཨེ་གོ་བལྟ་བུ་འགོ་འདྲོད་སྐྱེས། ལོ་ངོ་མང་བའི་སྡོན་དུ་ཁོ་ནི་གཞི་
རིམ་ལས་བྱེད་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་རྒྱན་རྫོང་མཁར་ལ་སོང་ནས་“རིམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་འདུ”སོགས་ལའང་འབྲུགས་
ཚོར་། དེ་དུས་རྫོང་མཁར་རྒྱང་རྒྱང་འདི་རང་གི་ལག་མཐིལ་རི་བཞིན་ཁོར་གསལ་ཆ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་རྫོང་མཁར་
འདི་ལ་གནམ་ས་སློ་འོག་བརྗེས་པ་ལྷ་བུའི་འགྱུར་སྒྲོག་དང་། ཏྲ་མཚོག་བང་གིས་རྒྱག་པ་ལྷ་བུའི་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བས། ཁོ་
ཕྱིར་“བདེ་སྦྱིད་སྦྱེ་ཁམས་སྒྲོས་འབངས་སྡེ་བ”ཅུ་སྒྲོག་ཤེས་མིན་ཏེ་ཅང་བཤད་དཀའ་ལ། གལ་ཏེ་ཕྱིར་སྒྲོག་ཤེས་ནའང་
གནམ་ཡིག་དང་འདྲ་བའི་ཁོ་ཚང་གི་སྒོ་རྟགས་ཨང་གྲངས་དེ་གཏན་ནས་ཡིད་ལ་ངེས་མི་སྲིད་པས་……ཁོ་དེ་མ་ཐག་དཔའ་
འབྲུག་པར་གྱུར་ཅིང་། དུས་མཚུངས་སུ་རང་ཉིད་ནམ་ཡང་བྱི་རོལ་ཏུ་འགོ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པས། གནས་དེ་ཅུ་བཅོམ་ལ་
བཅུག་པ་འདྲ་བའི་ཚོར་སྣང་སྲུག་པོ་ཞིག་སྐྱེས་བྱུང་། ཁོ་ཐབས་ཟད་དེ་ཉིན་ལྟར་གལ་ཤར་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་མདུན་
བཀག་ལྟེ་རྒྱང་མི་མཐོང་བའི་ཁང་བའི་སྒོ་ཁར་བཞུད་དེ། ཐངས་གཅིག་ལ་ཁྱི་རྒན་བཏགས་ཚོར་བའི་ར་སྐོར་གྱི་གྲུ་བྱུར་
དེར་ཅེར་འདུག་ཅིང་། མིག་ལམ་དུ་ལྷ་ནག་ལུང་བ་ཤར། རྣ་ལམ་དུ་སྒོ་བྱིའི་ལྷག་སྐད་གསལ། སྐད་ཆ་ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེར་
རི་ལྷང་དུ་སོང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚོན་མདོག་གི་བརྟན་འཕྲིན་འཕྲུལ་ཆས་དང་འབྲུག་སྐྱམ། འབོལ་ཁྱི་སོགས་ཉོས་ཡོང་། བརྟན་འཕྲིན་འཕྲུལ་
ཆས་ལས་བོད་སྐད་ཀྱི་ལེ་ཚན་ལ་ལྷ་བུའི་པས། ཁོ་ཚོའི་འཚོ་བར་སྒོ་སྣང་གསར་བ་གང་མང་ཞིག་བསྐྱེད། ལྷག་པར་གནམ་
གང་གི་དགོང་མོར་“ལོ་སར་དགོང་ཚོགས”ཟེར་བའི་སྐུ་གར་སྒྲོ་རྗེད་ཅིག་གིས་ཁོ་ཚོའི་མིག་དང་རྣ་བའི་དབང་བོ་ཅིག་ཅར་
དུ་སྒྲོགས། དེ་བས་ཀྱང་སྡོན་ཆད་ཁོ་ཚོས་སྲིད་པ་རྒྱད་པོ་རི་བཞིན་སྡེང་བཞིན་འདུག་པའི་སྐབས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་
ཡང་དངོས་སུ་མཐོང་བར་གྱུར།

ལོ་གསར་སྐབས་སུ། སངས་རྒྱས་ཚང་གིས་དོན་དག་ཚེན་པོ་གཉིས་བསྐྱབས་པའི་ནང་གི་གཅིག་ནི་བུ་མོ་ལྷ་མཚོ་སྦྱིད་མི་
རྒྱུད་ཁ་ཤོ་ཚང་ལ་བག་མར་བྱིན་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ནི་གཡང་འཛོམས་ཀྱི་རེ་བ་ལྟར་ལྷ་མཚོ་སྦྱིད་ཀྱི་ནལ་སྲུག་ལྷ་རིས་སྦྱིད་
མི་རྒྱུད་ཚང་ལ་མི་བྲིད་པར། སངས་རྒྱས་ཚང་ངམ་ལྷ་མཚོ་སྦྱིད་ཀྱི་མ་བྲིམ་དུ་འཛོག་རྒྱུ་ཐག་བཅད་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཆ་རྒྱུན་ནི་

སྒོན་མགོར་སྒོབ་མགོ་བརྩམས་ཚེ་མོ་སྒོབ་གྲར་བསྐུལ་རྒྱ་དེའོ།

བྲག་པ།

དབྱིད་ཀ་བསྐྱབས་བྱུང་། དབྱར་རྩ་དགུན་འབྱུ་བརྒྱུ་མཐུན་དང་ཁང་བ་བཟོ་མཐུན། གཞུང་ལམ་ལས་མཐུན་སོགས་པོ་མོ་བྲི་
སྒོང་མང་བོ་པལ་ཆེར་དུས་གཅིག་ལ་ཅེ་གཞུང་རྫོང་མཐུར་དུ་འདུས་ཏེ། ཞོ་ཆགས་པ་ལྟ་བུའི་རྩ་ཐང་འདི་སྐད་ཅིག་ཚམ་ལ་
རྩ་གདུས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར།

སངས་རྒྱས་ཚང་གིས་ལོ་གསར་སྒོན་ལ་ལྷ་ནག་ལུང་བ་ནས་ཁྱེད་ཡོང་བའི་ཤ་དང་མར་རྒྱུ། ཡོང་བ་དང་རིལ་མ་སོགས་འཕྲོ་
རིམ་འཕྲོར་ཚར་སོང་བས། ལྷ་སྒོན་དང་ཁོ་གཉིས་རེས་མོས་ལྷར་པལ་ཆེར་རྫོང་མཐུར་ལ་མ་མཐུང་ཡང་ཉེན་རེར་ཐངས་རེ་
སོང་ནས་དངོས་རྩས་ཉོ་དགོས་ལ། དངོས་རྩས་ཀྱི་རིན་གོང་ཡང་ཉེན་རེ་ནས་ཉེན་རེར་འཕར་གྱིན་འདུག སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱི་
ལེ་གསུམ་བཞིའི་ལམ་གྱི་རྫོང་མཐུར་དུ་ལས་ཀ་ཞིག་ཀྱང་འཚོལ་བཞིན་ཡོད་པས། ཁོ་ལ་མཚོན་ན་འཕྱུལ་རྟ་ཞིག་ཉོ་རྒྱུ་དེ་ལ་
ཚ་དགོས་གཏུག་གི་དོན་དག་ཅིག་ཏུ་གྱུར། འོན་ཀྱང་ཆེ་བཤད་བྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་འཕྲོག་པ་ཚོས་“མགོ་སྐྱར་ན་རྩིག་
པ་གཙོད་ཀི”ཟེར་བའི་རྒྱན་མ་དེ་ཚོ་དོན་དངོས་སུ་ཆེས་དགའ་བ་ནི་རྩིག་པ་མ་ཡིན་པར་འཕྱུལ་རྟ་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་འཕྱུལ་
རྟ་རྒྱན་མར་དབུལ་འདོད་མེད་ན། པལ་ཆེར་ཉེན་མཚན་གཉིས་ཀར་ཁང་བའི་ནང་ལ་བཅུག་ནས་ཟླ་རྒྱག་དགོས། དེས་ན་
དང་ཐོག་ཤིན་ཏུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོར་སྣང་སྣང་བའི་ཁང་བ་གྲུན་གསུམ་པོའི་ནང་དུ་ཁོ་ཚང་གི་སྒོན་གྱི་ཅ་ལག་རྩམས་
གྱི་སྤྱོད་ལ་ཅ་ལག་གསར་བ་འགའ་ཡང་ཉོས་ཡོད་པས། ད་ལྟ་བུའི་འདིའི་ཁང་བ་ཏུ་ཅང་གུ་དོག་པའི་ཚད་དུ་འདུག་པར་
བརྟེན། སངས་རྒྱས་ཐབས་ཟད་དེ་བེད་སྤོད་གྱི་རིན་ཐང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཆབ་གཞིང་ཆེན་པོ་དེ་བཞག་ནས་སྒོ་ཁར་བཞག

“ཨ་མ་མ་.....” དང་ཐོག་སངས་རྒྱས་ལ་ལྗེ་མིག་དང་སྒོ་རྟགས་ཨང་གངས་སྤོད་མཐུན་གྱི་བུད་མེད་ལས་བྱེད་མགོ་དམར་
མ་དེ་ཁོ་ཚང་དུ་བསྐྱབས་འཕྱུལ། སྒོ་བྱར་སྐད་ཚོར་བརྒྱབ་སྟེ་“འདིས་ལྷ་ཐོང་(ཆབ་གཞིང)བཞག་ནས་སྒོ་ལ་གཡུགས་འདུག་ཨ་
མ་མ་..... ད་སང་ཉེན་ཉི་ཟླ(གཟིགས་ཞིབ)ལ་ཡོང་རྒྱ་རེད། ཨ་མ་མ་..... ད་མ་འབྲིག་ད་མ་འབྲིག་ ངོ་མ་མི་འདི་ཚོ་ལན་

ཆགས་མེད་ཟེར་ནས་ཅི་བྱེད་འདི་བྱེད་མ་ཤེས་པར་ཕར་འགོ་རྩེད་འགོ་བྱས་སོང་།

སངས་རྒྱལ་སྐྱེས་ཐག་ཚོད་དེ་ཁ་གངས་ནས་རྩོད་སྐབས། ལྷ་སྒྲོན་གྱིས་“འདིས་ས་གཙོད་པ་མ་གཏོགས་བེད་སྤྱོད་ཅི་ཡང་
མེད་པས་.....”ཟེར།

“བེད་སྤྱོད་མེད་ཀྱང་ཉི་འཁྲུག་གི་འཁྲུག་ལོ་ལྟར་ལྷ་སྒྲོན་གྱི་དགོས་པ་ཨ་མ་མ། ད་མ་འགྲིག་ད་ཚར་སོང་།”

ལྷ་སྒྲོན་གྱིས་སྐར་ཡང་ཅི་ཞིག་བཤད་ཅིས་བྱེད་སྐབས། སངས་རྒྱལ་གྱིས་“ཨ་ཅི་ཨ་ཅི། ད་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་དགའ་”ཞེས་སྐྱབས་རེ་
བའི་རྩལ་གྱིས་མགོ་དམར་མའི་གདོང་ལ་བལྟས།

“ད་ཨ་མའི་མགོ་བྱས་ན་དགའ། ལྷུང་དུ་ཀོང་རིན་(བཟོ་བ)ཞིག་ཚོལ་ལ་བྱིར་སྤོང་དུ་རྒྱགས། ཉི་འཁྲུག་ལོ་ལྟར་ནས་ཤེས་ན་ཚར་སོང་
བ་རེད།”

“ཀོང་རིན།”

“འོ་ལེ། ལས་ཀ་པ་ཞིག་ཚོལ་ལ་ཤོག་རེམ།”

སངས་རྒྱལ་དེ་མ་ཐག་འཕྲུལ་རྟར་བཞེན་ནས་རྩོད་མཁར་ལ་སོང་སྟེ། ལྷ་རིན་ཡང་མ་གཏམས་པར་སྐོར་བརྒྱ་བྱིན་ནས་མི་
ཞིག་མེད་ཡོང་བ་དེས་ ཨར་འདམ་སྐར་བ་གང་དང་བྱེ་མ་སྐར་བ་དོ་ཅམ་བརྩིས་ཏེ་ཆབ་གཞོང་དེ་བྱིར་སྤོང་བྱུང་། ཡིན་
ནའང་སངས་རྒྱལ་གྱིས་མགོ་དམར་མའི་ཉམས་འགྱུར་ཡིད་ལ་ཤར་ཚོ། སང་ཉིན་ནམ་གནངས་ཉིན་ཡོང་རྒྱུའི་“ཉི་འཁྲུག་ཟེར་བ་
དེ་ནི་ཏ་ཅང་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཐག་ཚོད་རེད་སྟེ་སྟེ་སེམས་བདེ་ལ་འབབ་ཐབས་བྲལ་བས། ལ་སྐྱུ་བར་མེད་དུ་
འཐོག་ཞོར་མཚམས་རེར་སྐོ་ལ་འགོ་བ་དང་ལན་རེར་བྱིས་ལ་ཡོང་བར་བྱེད།

རྒྱང་དམར་གཡུག་ནས་མིག་འབྱེད་དཀའ་ནའང་། འཇམ་དབྱངས་སྐར་བཞེན་ཉིན་གང་བོར་ཁང་བའི་སྐོ་འགམ་དུ་ཚོག་སྟེ་
མ་ཉི་འཁོར་ལོ་སྐོར་ཞོར་དུ། དང་པོ་བྱི་རྒྱ་རྒྱ་འདོགས་སའི་སྐོར་འི་སྐྱུ་རྒྱུར་དེར་ཅེར་འདུག་པ་ལས་སྐད་ཆ་སྐར་ལས་ཀྱང་རེ་
ཉུང་དུ་སོང་འདུག་མཚམས་རེར་བཟའ་སྐྱུ་གཡང་འཇོམས་ཁོའི་གམ་ལ་ཡོང་ནས་རྩལ་འཚུབ་ཅིག་གཙུག་བཞེན་སར་ཚོག་
སྟེ་སྐད་ཆ་རེ་བཤད་ནའང་། ཁོས་ཚོག་གཅིག་གཉིས་གྱིས་ལན་བྱུང་དུ་རེ་སྟེར་བ་ལས་དེ་འདྲའི་ཁ་ཡ་བྱེད་འདོད་མི་འདུག་
དེའི་བྱིར་གཡང་འཇོམས་ཀྱང་ཐབས་ཟད་དེ་རྒྱང་ཅམ་བཟུང་རྩིས་སྐར་ཡང་རྩལ་འཚུབ་ཅིག་གཙུག་བཞེན་ཡར་ལངས་ཏེ་

བྱིས་ལ་འཇུག་ནས་མཉམ་སྦྲེན་དུ་བརྟན་འཕྲིན་ལ་ལྷ་བཞིན་ཚོད། མོར་རྒྱ་སྐད་བོད་སྐད་ལ་བྱུང་མེད་པར་གཟུགས་རིས་ཡོད་
པ་ཚམ་གྱིས་ཚོག་པར་བལྟས་ན། བརྟན་འཕྲིན་དུ་བཤད་པའི་ཡིག་སྐད་ཤུགས་ཆེ་བའི་བོད་སྐད་དེ་ཡང་ཉ་གོ་ཡི་མེད་པ་འདྲ།
ཡིན་ནའང་། མོ་འདི་ལ་བལྟ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དགའ། དེའི་ཕྱིར་མོར་མཚོན་ན་ཁྱོ་ག་འཇམ་དབྱངས་ལས་ཉི་མ་འཁྱོལ་སླ་བ་རེད།

སངས་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ཁལ་བྱེད་བཞིན་པའི་“ཉི་འུ”ཟེར་བ་དེ་རྗེས་དང་ཡུལ་ཚོའི་མགོ་བྱིད་མང་བོ་དང་། བརྟན་ལེན་
པ། པར་ལེན་པ་མང་བོས་བསྐོར་ཏེ་གཞི་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལྱུང་། ཡིན་ནའང་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བསམ་ཚེད་བྱས་པ་ལྷ་བུའི་
འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེ་ལས་རྗོགས་ལྷོ་ལ་ཚོས་རྒྱན་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱ་ནག་ཉ་ཤང་གི་འདྲ་
སྒྲི་ཞིག་དང་འདྲ་བར་ལུས་པོ་ཤིན་ཏུ་ཚོ་ཞིང་ངོ་གདོང་འཇུག་གྱིས་ཁེངས་པའི་མཚའ་ཞིང་བཅེ་བའི་མི་ཞིག་རེད། ལོས་
གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བཤད་ནའང་“ཉ་ཉ་ཉ། ཉོ་ཉོ་ཉོ། བཟང་གི་བཟང་གི་བཟང་གི་”ཟེར་བཞིན་འདུག་ལ། ཐ་ན་ས་གཙོང་པ་
ལས་བེད་སྡོད་ཀྱི་རིན་ཐང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཆབ་གཞིང་དེར་ཡང་རྒྱང་ནས་བལྟས་ཚམ་བྱས་རྗེས་“ཉོ་ཉོ”ཟེར་བས། སངས་
རྒྱལ་གྱི་སེམས་པ་གཞི་ནས་བདེ་ལ་བབས་སོང་། མཚའ་ཞིང་བཅེ་བའི་“ཉི་འུ”ཚོགས་པ་དེ་ཕྱིར་སོང་རྗེས། བྱིས་ཚང་རེ་རེས་
ལྷ་གཞུག་ཏུ་ཆབ་གཞིང་བཀོག་ནས་སྒོ་ལ་གཡུགས་ནའང་མགོ་དམར་མས་ཅི་ཡང་མི་བཤད་པས། ཉིན་འགའི་རྗེས་སུ་སངས་
རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་སྐྱོབས་པ་ཆེ་རུ་བསྐྱེད་དེ་སྐར་ཡང་ཆབ་གཞིང་དེ་བཀོག་ནས་སྒོ་ལ་གཡུགས།

བདུན་པ།

བསྐྱེད་མར་ཟླ་གཉིས་ཚམ་ལ་རྒྱང་དམར་གཡུགས་རྗེས། གཞི་ནས་ཁངས་ཆར་འདྲེས་མ་ཞིག་བབས་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་
བཞིན་ཆར་ནག་མཚམས་མ་འཆད་པར་བབས་པ་ན། “བདེ་སྦྱིད་སྦྱེ་ཁམས་སྤོས་འབངས་སྡེ་བའི”ཁང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཤང་ནས་
ཐེགས་རྒྱ་ཟགས་ཏེ་ཁང་བའི་ནང་དུ་སྡོད་ཐབས་མེད་པར་གྱུར། དེ་བས་ཀྱང་ཆབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཟི། ཁང་ཤང་གི་ཆར་རྒྱ་དེ་
ཁང་བའི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ནས་སྤོགས་བཞིའི་གྱང་ངོས་བརྒྱད་དེ་བཞུར་བ་ན། མ་གཞི་ནས་གྱོ་མོ་ཞིག་སྡོད་སྡོད་བྱེད་དེ་ཨར་
འདམ་མིན་པར་ས་འདམ་ཡིན་པས། འདམ་ཁུ་ནག་པོ་དེས་རྗོ་ཐལ་དཀར་པོ་མར་དེད་དེ་ཁང་བ་རྣམས་“གཅེར་བུར་”ཕྱད་
པ་དང་། གྱོ་མོའི་སྐབས་ཀ་ནས་ཕྱི་ནང་ཡང་མཐོང་བ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོད་སོང་། ཐ་ན་སངས་རྒྱལ་ཚང་གི་གྱང་ངོས་སུ་སྐར་ཡོད་

པའི་གཙོ་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་པར་ལའང་འཛིགས་སྤང་ཚབས་ཆེན་བཟོས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདྲ་པར་དེ་དག་ཕྱིར་མི་
ལེན་ཐབས་མེད་བྱུང་།

“དེ་འདྲའི་ཅི་ཞིག་གི་སྐོར་མོ་མང་པོ་བསྐྱས་པ་ལ་འདི་འདྲའི་ཁང་བ་ཞིག་ཅི་ཡིན། ད་ཅུང་སྲིད་གཞུང་གི་ཁ་གསལ་སྐོར་མོ་
དེ་བས་ཀྱང་མང་པོ་བཏང་ཡོད་རབས་ཟེར།” ལྷ་སྐོན་གྱིས་འཁང་ར་བྱས་ཏེ་“མ་ནག་ལུང་བའི་ནང་གི་ས་ཁང་དེའི་ཚུགས་
ཀ་བཙོག་ཅུང་ཐིགས་ཚུ་མི་ཡོང་། ད་ཅུང་དྲོན་པོ་ཡིན། ད་ཨ་པ་ཨ་མ་གཉིས་ཀ་ཕྱིད་རྒྱ་རེད”ཟེར་བ་དང་། སྐོར་བྱུང་ཅི་ཞིག་
ཡིད་ལ་དྲན་པ་ལྟར་“མེ། སྐོར་འདི་ནང་ནས་སྐྱ་ཕུབས་ཏེ་སྐྱགས་ཐབ་བཅུགས་ན་མི་བཟང་ངམ”ཟེར།

“དེ་..... ད་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལས་ཐབས་མེད་པ་འདྲ། ཡིན་ནའང་.....” སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁ་སྐྱ་འཕྲོག་ཞོར་“ཡིན་ནའང་
མགོ་དམར་མས་ཅི་ཟེར་རམ”ཟེར།

“རེད་ཡ། དེ་ལྟར་བཤད་ན་མགོ་དམར་མ་དེ་ཏུ་ཚོའི་འགན་འཁུར་བ་ཡིན་པ་འདྲ། མོ་བོས་ཡོང་ནས་ཁང་བ་འདིར་བལྟ་བུ་
བཅུག་ན་བཤད་རྒྱ་ཞིག་ལོས་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཅི་ཞིག་སྐོར་མོ་མང་པོ་སྤྲད་ནས་འདི་འདྲའི་ཁང་བ་ཞིག་དཔེ་མི་སྲིད།”

“ཡུམ་དུམ་པ་བཅུ་གཉིས། ང་མགོ་དམར་མ་དེ་ལ་སྐྱག་གི”

“སྐྱག་རྒྱ་ཅི་ཡོད། རྩོད་སྐྱག་ན་ང་འགོ།” ལྷ་སྐོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་དེ་ཡར་ལངས་ནས་སྐོར་བྱེད། དྲང་མོར་བཤད་ན་མོར་
ཡང་མགོ་དམར་མ་དང་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་སྒྲིབས་པ་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ནའང་། ད་ནི་གང་ལྟར་ལྟོ་གའི་མདུན་ནས་དཔེ་
ཁས་ལེན་བྱས་ཟེན་པས། དེའི་གསལ་ལ་མི་འགོ་ཐབས་མེད་བྱུང་། ལྷ་བས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་མོ་དེར་བསྐྱབས་དུས། མགོ་དམར་
མའི་གཞུང་ལས་ཁང་དུ་ཆེ་གཞུང་ཡུལ་ཚོའི་རྒྱུ་ཅི་སོགས་མགོ་བྲིད་རྣམས་དང་འགྲོག་པ་པོ་མོ་མང་པོ་འདུས་ཡོད་ལ།
བོད་སྐད་ཤེས་པའི་མགོ་བྲིད་ཅིག་གིས་བཤད་ན་ཁོ་ཚོས་གནས་ཚུལ་འདི་སྤར་ནས་རྫོང་ལྷུ་དང་རྫོང་སྲིད་གཞུང་ལ་ཡར་
ལྷ་བྱས་ཟེན་པ་དང་། རྫོང་ལྷུ་དང་རྫོང་སྲིད་གཞུང་གིས་ཀྱང་གནད་དོན་འདིར་ཉ་ཅང་མཐོང་ཆེན་གནང་གིན་ཡོད། དེ་
རིང་སང་ཉིན་གྱི་གནམ་གཤིས་བཙོག་པོ་འདི་ཡལ་མ་ཐག་ཁང་བ་ཡོངས་ལ་ཉམས་གསོ་བྱ་ངེས་ཡིན་པས། རྒྱ་ཆེ་བའི་མང་
ཚོགས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་ཚམ་ལ་བཟོད་བསྐྱར་གནང་རོགས་ཟེར།

“ད་དེས་ན་བཤད་རྒྱ་མེད། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བཀའ་དྲིན་ལྷུ།” རྐད་ངག་ཉ་ཅང་སྒྲོམ་པའི་གསལ་བྱ་ཞིག་གིས་ཚང་མའི་
ཚབ་བྱེད་པ་བཞིན་དེ་ལྟར་བཤད་ནས་སྐོར་བྱེད་པ་ན། གཞན་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་གྱིས་ཕྱིར་བྱེད་སོང་།

སྐྱོན་འཇུག་དང་བཅས་ཕྱིར་ཡོང་སྟེ་“མགོ་བྲིད་ཚོས་ཉེན་འགའ་ལ་བཟོད་བསམ་བྱོས་དང་། ཁང་བར་སྐྱར་དུ་ཉམས་གསོ་
བྱ་བེད”ཞེས་བཤད།

“ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་པ་མ་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལོས་ཡིན།” འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་དུས་ཡུན་རིང་བོར་གྲག་རྒྱ་མེད་པའི་ཁ་དེ་
གཞི་ནས་གྲགས་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་གདོང་ལ་སློ་ཉམས་ཤིག་ཀྱང་རྒྱས་བྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁ་སྐྱུ་འཕྲོག་མཚམས་
བཞག་སྟེ་“ང་རྗེས་མཁར་ལ་སོང་ནས་ལྷག་ཤ་ཅུང་ཙམ་ཉོས་ཡོང། རྗེས་མཁར་དུ་ཡོང་ན་ངོ་མ་ཡ་མཚན་རེད། དེ་བྱིད་ཟླ་
གསུམ་པའི་ནང་ལའང་ལྷག་ཤ་ཚོན་བོ་དཔེ་མེད་པ་བཙོང་རྒྱ་འདུག”ཟེས།

ཆར་ཞོད་གཞི་ནས་འཇགས་སོང་། ཁང་བ་རེ་རེའི་ཉེན་ཁའི་གྲང་ཅ་རུ་སློ་མ་སོར་ལྔ་ཙམ་རེ་ཐར་ཐོར་དུ་སྐྱེས་ཡོད། ཚེ་གཞུང་
རྗེས་མཁར་གྱི་མཐའ་འཁོར་དུ་སྐྱར་ལས་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐྱེ་ཁམས་སློས་འབངས་སྡེ་བ”སོགས་ཀྱི་ཁང་བར་ཉམས་གསོ་
བྱེད་མགོ་ཡང་བརྒྱུ་དེ་ཡང་ཉམས་གསོ་བྱེད་ཐབས་ཉ་ཅང་སྟབས་བདེ་ཡིན་ཏེ། ཁང་ལྡད་ཀྱི་རྗེ་ལེབ་སྐྱབས་ནས་འབྲིག་
ཤོག་ཐར་རེ་བཀག་པའི་སྟེང་ལ་ས་ནག་སོར་གང་ཙམ་བདེ་ལ་རྗེས་རྗེ་ལེབ་ཕྱིར་བསྐྱེགས་པ་དང་། གྲང་ངོས་ཡོངས་སུ་ཨར་
འདམ་གྱི་ལྷག་ཙམ་བྱུགས། དེའི་སྟེང་ལ་རྩོ་ཐལ་དཀར་བོ་བྱུགས་རྗེས་ས་ཚོན་དམར་སྐྱུག་དང་དཀར་བོས་སྡེན་ཏོག་དང་
དུང་སྡེད་བྲིས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་བྱས། དེ་ནས་ལུལ་གྱི་ཡིན་ཟེར་བའི་“ཉི་ཁྱེད་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་དེས་ཀྱང་“བཟང་
གི”ཟེར་ནས་བུད་སོང་། འདི་ངོ་མ་བཟང་བ་འདྲ་སྟེ། དེ་ནས་བཟུང་ཅི་འདྲའི་ཆར་ཞོལ་ཆེན་བོ་བབས་ནའང་ཐེགས་རྒྱ་
གཅིག་ཀྱང་ཟགས་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར། ཡིན་ནའང་སློ་ཡིད་ལས་འདས་པ་ཞིག་ནི་བྱི་ལའི་དེ་བྱིད་ཆར་བབས་དུས་ཁང་བ་ཡོངས་
རྗེགས་ན་མིང་བྱུང་བའི་དོན་དག་དང་འདྲ་བར་གྱུར།

འཕྲོག་པ་ཚོ་སྐྱར་ཡང་མགོ་དམར་མའི་གཞུང་ལས་ཁང་དུ་འདུས་ཤིང་། ལ་ལས་རང་གྲབས་སྐོར་མོ་ཕྱིར་སློག་དང་ཕྱིར་རྒྱ་
ཐང་ལ་འཕྲོ་རྒྱ་ཡིན་ཟེས།

རྗེས་ཀྱི་དང་རྗེས་སྲིད་གཞུང་གིས་གནས་རྒྱལ་འདི་ལ་ཉ་ཅང་མཐོང་ཆེན་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཁང་བ་རྒྱམས་ལའང་
རིན་མེད་ཀྱིས་ཉམས་གསོ་བྱས། སངས་པ་ཞིག་ལ་ཉམས་གསོ་བྱེད་ཐབས་ན་མིང་གི་ཐབས་དེ་ལས་གཞན་མེད་པས། འཕྲོག་

ད་ཚེས་ཉམས་གསོ་བྱེད་ཐབས་འདི་ལ་“སྐྱུག་མགོར་ས་གཏོར་”ཟེར།

བརྒྱད་པ།

ད་ལྟ་ཅི་གཞུང་རྒྱུ་མཁུ་དུ་ཡོང་བ་འཚོང་མཁུ་ཇི་ཉུང་ནས་ཇི་ཉུང་ཡིན་ནའང་འབར་རྩལ་གཞན་ཞིག་སྟེ། རྩོན་ཚད་ཅི་གཞུང་རྒྱུ་མགོར་པོ་མཐོན་པོ་དང་ལས་ཁུངས་ལྷུག་པོ་ཚོས་མ་གཏོགས་ལོངས་སྤྱོད་མི་བྱུང་བའི་དོ་སོལ་འཚོང་མཁུ་ཇི་མང་ནས་ཇི་མང་རེད། ཡིན་ནའང་དོ་སོལ་གྱི་རིན་གོང་གི་ཉུ་མཐོ་བས་འཕྲོག་པ་ཚོས་འདི་ལ་“དོ་ནག་གོང་ཚེན་”ཟེར།

དེ་རིན་གོང་མཐོ་བར་མ་ཟད་ཉེན་ཁའང་ཆེ་སྟེ། “བདེ་སྦྱིད་སྦྱེ་ཁམས་སྦྱོས་འབངས་སྡེ་བ”གཅིག་པོ་རུ་ལྷ་གཞུག་ཏུ་བྱིས་ཚང་གསུམ་གྱི་མི་དགུ་ལ་སོལ་རྒྱུ་ལྷུག་གི་དུག་པོ་ལ་ཉུ་མཐོ་བ་དང་། རྒྱུ་མཁུ་ནས་ལས་བྱེད་པ་བཞི་ཡིས་མཉམ་དུ་ཚང་མང་པོ་འབྲུངས་རྗེས་ཚང་མ་ར་བཟེ་བར་གྱུར་ནས་གཉིད་དུ་ཡུར་ཞིང་། ཉུ་མཁུ་ཚམ་ལ་མི་ཞིག་སྐོམ་ནས་ཁྱུར་ཁྱུར་གྱིས་ལྷུགས་ཐབ་འབྲུམ་དུ་སོང་སྟེ་དེམ་སྒྲངས་རྗེས་ཕྱིར་མ་བཞག་པར་ལྷུགས་ཐབ་གྱི་ཁ་བྱེ་བས། ཉུ་མཁུ་ལངས་དུས་ཚང་མ་གྱི་འདུག་པ་སོགས་གྱིས་“སྦྱེ་ཁམས་སྦྱོས་འབངས་སྡེ་བའི་”མི་རྣམས་ལ་འཇིགས་སྤང་རྒྱུ་དུ་སྐྱུ་ལ་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཚང་གི་མགོ་ལ་འདི་འདྲའི་རྒྱུ་ཚན་བར་ཚད་མ་བྱུང་ནའང་། ད་ལྟ་ཁོ་ཚང་ལ་སྐོར་མོ་ཏ་ཅང་ཉུང་བའི་ཁར། ཉེ་སྟོན་ཉོས་པའི་དོ་ནག་གོང་ཚེན་དེའི་ནང་གི་སྐུ་ཚེད་གཅིག་ཚམ་འབར་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱ་དོ་དང་བྲག་དོ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཁོ་འདྲང་རྒྱག་གི་ནང་ལ་ལྷུང་སྟེ་ཁ་སྐྱུ་འཕྲོག་བཞིན་སྡོད་པའི་སྐབས་སུ། ལྷ་སྐོར་གྱིས་“ཁ་ཉེན་ཁྱོད་གྱིས་ཉོས་ཡོང་བའི་མར་དེ་རྗེས་བ་རྗེས་ལྷུག་རེད། ཁ་སང་ཨ་ཕས་གཏུལ་མ་ཞིག་ཟོས་པས། ཉེན་གང་བོར་པོ་བ་གཟེར་སོང་བེར་ནས་ད་ནངས་རྩམ་ནག་(མར་མེད་པའི་རྩམ་པ)ཅིག་ཟོས་ནས་བཟད། ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་མར་གྱི་སོ་རྗེས་ལའང་མི་བཟུ་བར་.....”ཞེས་བཤད་སྐབས། སངས་རྒྱས་གྱིས་མོའི་ཚོག་མཚམས་བཅད་དེ་“སོ་རྗེས་ལ་མ་བཟུས་པ་ག་ལ་ཡིན། མར་སོ་མའི་རིན་གོང་གཞན་ལ་ཡོད”ཟེར་ནས་འཚོག་པ་ཟ་བཞིན་ཁ་སྐྱུ་འཕྲོག་བཞིན་བཟད།

“ངས་བཟུས་ན་སྐ་དེ་བཅོང་རན་རེད། ཏ་མེད་པར་སྐ་ཡིས་ཅི་ཞིག་བྱེད།”

““ཏ་སྐ་སྐ་དཀའ་བེར་བ་གོ་མ་སྦྱོང་ངམ།”

“སྲིད་ལ་རྟ་ཞིག་ཡོད་དང་ན། སྐ་ཞིག་སྲོད་རྒྱ་སྐ་མོ་རེད་ཟེར་བ་མིན་ནམ།”

“རང་གའི་སྐ་ཞིག་སྐ་མོ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ངའི་སྐ་འདི་རང་ག་བ་ཞིག་མིན།”

“གང་ལྟར་མར་སོ་མ་ཞིག་མེད་ན་ཨ་ཕ་ཨ་མ་གཉིས་ཀ་ཕར་ཞོག་ང་ཚོ་ཡང་དཀའ་མོ་རེད།”

“བརྒྱ་ཐམ་པ་དཀའ་ནའང་། རྒྱ་སའི་ཁ་གསལ་སྒྲོར་མོ་དེ་མ་བྱིན་ན་ང་ལ་ཐབས་བཀོད་མི་འདུག”

“ང་ནག་པོ་ཡིན་པའི་ཁར་མར་རྩེང་བ་རེད། འེ— ལོ་ལོན་གཉིས་ཀ་སྲིད་རེ་རྗེ།”

“ང་འོ་མ་ཞིག་ཉོ་རུ་འགྲོ།” སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལོ་ལོན་གཉིས་ཀར་སྲིད་རྗེ་སྲིས་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སྲུ་སྲོན་གྱི་སྲུག་གཏམ་ལ་སྲུན་སྲང་སྲིས་པ་གང་ཡིན་མི་ཤེས་མོད། གང་ལྟར་ཡར་ལངས་ནས་སྒོ་བྱེ་བ་ན། བྱ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་སྐོ་རའི་ནང་ལ་བསྐྱབས་འདུག

དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་གདོང་ནས་ཅི་ཞིག་ཤེས་སོང་བ་ལྟར། ལོ་ལོན་གཉིས་ཀར་ཁམས་འདྲི་བྱས་ཤིང་འོ་རེ་བྱས་རྗེས། སར་ཡང་མ་ཚོག་པར་རུམ་ནས་སྒྲོར་མོ་སྲོང་གཉིས་བཏོན་ནས་ཨ་ཕའི་ལག་ལ་བཞག་བྱུང།

དངོས་གནས་ད་ལྟ་ལྟ་པ་མང་བོ་སྲུ་སར་བབས་བྱུང་ལ། གསར་བྱ་མང་བོས་ཤོ་རྒྱག་པ་དང་རྒྱ་འཕྲོག་བྱེད། གསར་མོ་མང་བོས་སྐད་འཚོང་གི་ལས་བྱེད་བཞིན་འདུག “བདེ་སྲིད་སྲེ། ཁམས་སྲོས་འབངས་ལྡེ་བ” གཅིག་པོའི་ནང་དུའང་ན་ནིང་དོ་ཚོགས་ལ་གསར་བྱ་ལྟ་ཅམ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཤིང་། གསར་མོ་གསུམ་བཞི་ཅམ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར། ལྟ་པ་བཞི་ལྟ་ཅམ་སྲུ་སར་བབས་པར་མ་ཟད། དེའི་ནང་གི་གཅིག་ཕྱིར་དགོན་པར་སོང་ནས་དགོན་པ་ལས་ཀྱང་ལོ་རྒྱས་རིང་བའི་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་ནག་ཐང་རྩ་ཚེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བརྒྱས་ནས། ས་གཞན་ལ་འབྲོ་རྩིས་བྱེད་སྐབས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ད་ལྟ་ད་དུང་ལྟ་སྲུང་ཁང་ན་ཡོད་པ་སོགས་རྣ་བས་ཐོས་ན་སྲི་གཡའ་བའི་དོན་དག་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་མཚིས། ཡིན་ནའང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཁ་ཏོན་དགེ་སྲུབ་ཁོ་ནར་གཞོལ་མཁན་ཞིག་སྟེ། ལྟ་པ་གཞན་དང་འདྲ་བར་རྒྱས་ཟ་རྒྱས་འཕྲུང་མི་བྱེད་པར། དད་ལྡན་དག་གིས་སྤུལ་བའི་མང་འགྲེད་སྒྲོར་མོ་རྣམས་བསགས་ནས་རང་བྱིམ་ལ་རོགས་སྒྲོར་བྱེད་བཞིན་འདུག འདི་དག་དམ་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་རང་གི་བྱང་ཁར་སྲུར་ནས་འོ་ཞིག་བྱེད་བསམ་ནའང། དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ནར་སོན་པ་ནས་འོ་ཞིག་བྱས་མ་སྲོང་བས། ད་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་དངོས་གནས་དོགས་མི་བདེ་བ་ཞིག་དང་འདྲ་ལ། དུས་

མཚུངས་སྤྱོད་ཉེ་ཅང་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་ནས་སྐྱོ་ནང་ལ་སྐྱུར་གྱི་ལངས་པས་“ང་གི་རྒྱུ་ཅིག་ཉོ་བུ་འགོ་ཟེར་ཞོར་སྐོར་
འབྱུང་ཐབས་བྱས།

སྐྱོ་སྐྱོ་ཡང་སྐོར་བུ་དེ་འོ་མ་དམ་བེ་གང་ཉོ་བུ་མ་བརྗེད། ཀྱང་ཉེ་ཅང་ཅུས་(བཟོ་ཚོང་ཅུས་)ཀྱི་སྐོར་ཁའི་ཚོང་ཁང་དེའི་ནང་
ནས་ཉོ་མི་བྱུང་། རྒྱུ་མ་རེད་”ཅེས་བཤད་བྱུང་། མོས་བཤད་པའི་འོ་མ་“རྒྱུ་མ་”ཟེར་བ་དེ་ལའང་རིགས་མང་སྟེ། གཙོ་བོ་འོ་
མའི་ནང་ལ་ཚུ་བསྐྱེ་བ་དང་འོ་མའི་ནང་གི་འོ་མ་སྐྱུངས་ནས་བཙོངས་པ། འབྲིའི་འོ་མ་ཡིན་ཟེར་ནས་བ་མའི་འོ་མ་བཙོངས་
པ་སོགས་ཏེ། དེ་ལས་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་སེམས་ལའང་འཆར་དཀའ་བ་ནི། དབྱར་ཁར་དྲོད་ཚད་མཐོ་དུས་འོ་མའི་ནང་ལ་དུག་
སློན་འགོག་སྐྱོན་གྱི་རིགས་བཏབ་ཚེ་འོ་མ་བུ་ལ་རྒྱ་མེད་པ་སོགས་རེད།

སངས་རྒྱལ་གྱིས་འཕྲུལ་ཏའི་སྐྱུ་སྐོར་ཆེ་བུ་སྟེ་ཡོད་པ་ལ། མའི་སྐད་ཆ་མ་ཐོས་པའམ་གང་ལྟར་ཨ་ལན་མ་བྱིན་པས། སྐྱོ་སྐྱོ་
གྱིས་“ཁོས་ད་ཡང་འོ་མ་རྒྱུ་མ་ཞིག་ཉོས་ནས་ཡོང་བུ་རེད་”ཅེས་ཁེར་བཤད་བྱུང་། ཞོར་བྱིས་ལ་འགོ་ཅིས་བྱས་པར། སྐར་ཡང་
དང་བོ་བྱི་མཉམ་བཏགས་ཤུལ་ལ་ཅེར་འདུག་པའི་པ་འཇམ་དབྱངས་མཐོང་བས། ཁོའི་སྤྱི་བུ་ནས་བཟུང་སྟེ་“ཨ་ལ། ད་བྱིས་
ལ་འགོ་ཟེར་ཞོར་ཡར་འཐེན།

དགུ་པ།

འཇམ་དབྱངས་བྱིས་ལ་འཇུ་ལ་མ་ཐག་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཡར་ལངས་པ་ལ། ཁོས་ཚ་བོའི་གདོང་ལ་བལྟས་ཅིམ་བྱས་རྗེས་“ཨ་
ལ་འདི་སྤྱི་རེད་”ཟེར།

དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཉེ་ལས་ཏེ་སྐྱོ་སྐྱོ་གྱི་གདོང་ལ་བལྟས་པར། སྐྱོ་སྐྱོ་གྱིས་སྐད་དམའ་མོས་“སྐོ་བོ་ཉོན་ལོག་འདུག་”ཅེས་
བཤད་བྱུང་། སྐབས་དེར་གཡང་འཇོམས་གྱིས་“ཨ་ཙོ། མཉམ་བོ་འདིར་ཅི་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། འདི་ལྟ་ཚོང་གི་བན་སྐྱུག་མིན་ནམ།
ད་སོ་མ་བྱོད་ལ་ཁམས་འདི་བྱས་པ་མིན་ནམ་”ཟེར། ཡིན་ནའང་འཇམ་དབྱངས་གྱིས་དོན་དག་དེ་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་

པར་མ་ཟད། ད་དུང་“ཨ་ཅི། བན་སྐྱུག་ནམ་ཡོང་བ་ཡིན། རྒྱུད་བསྐྱེབས་ན་སློ་བོ་ལ་ཁ་ཡ་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན”ཅེས་འཁང་ར་
བྱས་པས། དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཐབས་ཟད་དེ་དུ་མ་དགོད་ཀྱིས་ཡང་བསྐྱར་སློ་བོ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐེ་ལ་འཁྱུང་དེ་འོ་ཞིག་
བྱས་པ་ན། ཁོ་ད་གཞོད་ཡིད་ཚོམས་ནས་སར་བསྐྱེད་བྱུང་།

“རྒྱུད་ཀྱི་སློ་བོ་ཉོན་ལོག་འདུག” ལྷ་སྐྱོན་གྱིས་ཡང་བསྐྱར་སྐྱད་དམའ་མོས་“དགོད་གར་སྐོ་ཁར་ཡོང་ལྟེ་བྱི་ཚན་ལ་སྟོ་ཨེ་
ལྷུད་དང་། ‘མཛོ་ཚན་རྒྱ་ཚོ་ལྷས་ལ་ཨེ་ཡོང་ཐལ། ཏྲ་ཚན་སྐྱུ་ལོ་དང་ནག་སྐྱར་གཉིས་ཀ་ལག་སྐྱེལ་བྱོས་སོགས་བཤད་ཀྱིན་
འདུག དས་འུ་ཚང་ལ་དེ་འདྲའི་སྐོ་ཐོག་ཡོད་སྐྱོང་བ་ཡིད་ལ་མི་དྲན་པར་འདུག རྒྱུད་ཀྱི་སྐོ་མོས་བཤད་ན་མཛོ་ཚན་རྒྱ་ཚོ་
དང་ཏྲ་ཚན་སྐྱུ་ལོ། ནག་སྐྱར་ཟེར་བ་དེ་དག་ཁོ་གཉིས་ལོ་ཚུང་དུས་ཀྱི་སྐོ་ཐོག་ཡིན་ཟེར་.....”ཞེས་ཚུ་བཟུར་བཟུར་གྱིས་
བཤད་སྐབས། ལུ་མོ་ལྷ་རིས་སྐྱེད་ཀྱིས་སྐོ་ཐོག་གེར་བྱེ་སྟེ་དབྱུགས་སྐྱེམ་སྐྱེམ་གྱིས་བྱིས་ལ་འཇུལ་ཡོང་ནས་“ཨ་ལུ་བསྐྱེབས་བྱུང་
ངམ”ཟེར།

དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ཁ་མ་གཤམ་སྐོན་ལ་ལྷ་སྐྱོན་གྱིས་“ཨ་ཅི། དེ་རིང་རྒྱུད་ཚོ་འདི་འདྲའི་ལྷ་མོ་ནས་སྐོ་བ་ལྷོ་ལ་སོང་
ངམ”ཞེས་དྲིས་སོང་།

ལྷ་རིས་སྐྱེད་ཀྱིས་དཔེ་ལྷག་མར་བཞག་རྗེས། བོད་སྐད་དང་རྒྱ་སྐད་འདྲེས་མས་ཏྲ་ཅང་འབྲེལ་མི་ཆགས་པའི་གསར་འགྱུར་
གཉིས་བཤད་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་ཁོ་ཚོའི་སྐོ་བ་ལྷོ་སྐོ་ལང་ཞིག་གི་ལྷན་བཅུ་བཅུ་ཏེ་བྱིས་པ་གཉིས་གཅིར་ནས་ཤི་ཞིང་བཞེ་
མས་སོང་བ་དེ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཁ་སང་སྐོ་བ་མ་ཞིག་དགོ་ཚན་ཞིག་གི་བྱིས་ལ་འཇུལ་ནས་སྐོར་མོ་བརྟུས་པར། དགོ་
ཚན་དེས་སྐོ་བ་མ་དེར་གཅར་རྒྱུང་བྱས་ནས་མས་སྐོན་བཅོས། དེ་རིང་སྐོ་བ་མ་དེའི་ལུ་བོས་གསར་བུ་འགའ་ཁྱིད་ཡོང་སྟེ་དགོ་
ཚན་དེ་ལ་གཅར་རྒྱུང་བྱས་ནས་ལང་རྒྱ་མེད་པར་བཅོས་སོང་བ་དེ་ཡིན།

“འཁོ་ཀྱང་(སྐོ་བ་གཅོ་)གིས་དེ་རིང་རྒྱུང་ལུ་(སྐོ་བ་ཁྱིད)བྱ་མི་དགོས་ཟེར།” ལྷ་རིས་སྐྱེད་ཀྱིས་མཇུག་མཐར་དེ་རིང་འདི་འདྲ་ལྷ་
མོ་ནས་སྐོ་བ་ལྷོ་ལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཚོག་གཅིག་གིས་གསལ་བཤད་བྱས།

“ཨ་རྟོ། གལ་ཏེ་ངའི་ཞི་མོ་གཅིར་སོང་ན་ཅི་བྱ། སང་ཉིན་ནས་ངའི་ཞི་མོ་སློབ་གྲུར་མི་མངག་ཁོ་ཐག་ཡིན།” གཡང་འཛོམས་
ཀྱིས་ལྷ་རིས་སྦྱིད་རང་གི་མཚན་ལ་བཅོམ་ཏེ་སློ་ཐག་ཅང་ཚོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད། མོ་བཟའ་མི་ཡོངས་ལས་ཆེས་འདང་ཆེ་
བ་ནི་ལྷ་རིས་སྦྱིད་ཡིན་པས། དང་པོ་ལྷ་མཚོ་སྦྱིད་གནས་ལ་འགྲོ་སྐབས་ལྷ་ཚུགས་བྱས་ནས་ཁྲིད་དུ་མ་བཅུག་པ་དང་། རྗེས་
སྤྱོད་གྲུར་མངགས་པར་ཡང་དེ་འདྲའི་འཐད་པ་མིན། དེའི་ཕྱིར་ད་ཐངས་ཁ་གཡར་ས་འདི་བེད་སྤྱད་དེ་ཞི་མོ་ཉིན་མཚན་
གཉིས་ཀར་རང་གི་གམ་དུ་འཛོལ་དགོས་བསམ་བཞིན་འདུག

སྐབས་དེར་ཕྱི་རོལ་ནས་འཕུལ་ཏེ་འོ་སྤོ་ཞིག་གྲགས་ཤིང་། ཅང་མ་འགོར་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱག་པ་གཡོན་པར་སྤྲིད་ཏེ་ག་
ཏིག་གི་ཏ་ལེན་ཞིག་འཁྲུང་བའི་བྱང་མེད་དར་མ་ཞིག་ཁྲིད་ཡོང་བ་དེ་ཁོའི་སྲིང་མོ་གཡུ་སྒྲོན་རེད། གཡུ་སྒྲོན་གནས་ལ་སོང་
སའི་ཕྱེ་བ་དེ་ད་རུང་སྦྱེ་ཁམས་གནས་སྤོར་བྱས་མེད་པས། ཕྱགས་ལས་ཐོན་རྗེས་ཉེ་མི་དགོས་པར་མ་བཟུང་བཅོང་རྒྱ་ཡོད་ལ།
ད་དུང་གཏོང་མོད་ཆེ་ན་གཞན་ལ་ལྷེར་རྒྱུའང་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་མོ་རྗོང་མཁར་ལ་ཡོང་ཐངས་རེར་ཕུ་བོ་ཚང་ལ་ཤ་དང་མར་
ཚུར་འོ་ཞོ་སོགས་ཁྲེར་ཡོང་བཞིན་འདུག ད་ཐངས་ཀྱང་མོས་ལྷག་གི་ཚང་ར་ཞིག་དང་སྦྱི་རྒྱ་གཉིས་ཅམ་ཡོད་པའི་སྐམས་ཀྱི་
ནང་ཁོལ་ཕུམ་ཞིག་སྦྱི་རྒྱ་རྩ་ཅམ་ཡོད་པའི་མར་རྟོག་ཅིག་འགྲིག་ཤོག་ལྷག་མ་ནག་བོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་ཚུར་བ་སྦྱི་རྒྱ་གསུམ་
ཅམ། ཞོ་འགྲིག་ཟེའུ་གང་། འོ་མ་འགྲིག་དམ་གཉིས་བཅས་འཁྲེར་ཡོང་ཡོད་པར་མ་བཟུང་། ད་དུང་འཇམ་དབྱངས་དང་གཡང་
འཛོམས་གཉིས་ཀར་ཁམས་འདྲི་རེ་བྱེད་ཞོར་ལྷ་རིས་སྦྱིད་དང་བཅས་པར་སོ་སོར་སྐོར་མོ་བཅུ་རེ་བྱིན།

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོ་ཚོས་“ཁི་ལི”ཅུ་འབོད་པའི་སྐོམ་རྒྱ་མངར་མོ་འགྲིག་དམ་འགའ་དང་སྐམས་ཤ་སྦྱི་རྒྱ་གསུམ་ཅམ་ཉོས་
ཡོང་ཡོད་པས། ལྷ་སྒྲོན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཤ་འཐག་ཅིང་བྱེ་བཞིས་ནས་ཤ་ཁོན་བཅོས། རྩོ་སོལ་ཡངས་མེད་དུ་སྤྱར་ཏེ་སྤྱགས་
ཐབ་ཀྱི་རྟེན་པའང་དམར་བོར་གྱུར་ཅིང་། ཁྲིམ་ཡོངས་དྲོད་ཀྱིས་ཁེངས་འདུག ཁོ་ཚོས་ཁ་བརྩ་སྤྲོ་ཚོགས་བྱས་པ་ན། མཚམས་
ལན་རེར་ཁྲིམ་འདིར་དུས་ལུན་རིང་བོར་ཐོས་དགོན་པའི་དགོད་སྤྲོ་སྤྲོ་ལྷོ་ལྷོ་ཞིག་ཀྱང་གྲགས་ཀྱིན་འདུག་པས། རྒྱ་ཚོད་
འགའི་སྒོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཁྱོ་ཤུག་གཉིས་ཀྱིས་ཏ་ཅང་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་བཞིན་པའི་མེད་ལྷག་དེ་དག་དང་། ལྷ་རིས་སྦྱིད་ཀྱིས་
བཤད་པའི་སློབ་གྲུའི་ནང་བྱང་བའི་སྦྱི་གཡའ་བའི་གཞོད་འཚོ་དེ་དག་ཀྱང་བརྗེད་པར་གྱུར་བ་ལྟར་སྤྲོད། འཇམ་དབྱངས་ལྷ་
ས་ནས་ཉལ་བ་དང་། དེ་ནས་ཅང་མ་འགོར་བར་གཡང་འཛོམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷ་རིས་སྦྱིད་ཅུམ་ནས་མལ་དུ་ཉལ། མི་གཞན་

ནམས་ནམ་རྒྱན་ལས་མུ་ཚོད་གཉིས་ཅམ་གྱིས་འཕྱི་བའི་དུས་སྲུང་གཞོན་མལ་དུ་ཉལ་ཅིས་བྱས།

ཁོ་ཚོ་དགའ་ལྷང་ལྷང་གིས་ཉིན་འདིའི་ཆེས་མཚུག་མཐའི་གཅིན་པ་གཏོང་བར་སྒོ་རུ་བྱུང་པ་དང་མཉམ་དུ། སངས་རྒྱས་
གྱིས་སྒོ་བྱར་“ཨ་རྟོ། ཨ་རྟོ། ངའི་མའོ་ཐོ(འཕྲུལ་རྟོ)། ངའི་མའོ་ཐོ། བྱི་རྒྱན་དེ་ཚོ། བྱི་རྒྱན་དེ་ཚོ་.....”ཟེར་ནས་དམིགས་ལུལ་
མེད་པར་སྒོ་རའི་ནང་དུ་ཕར་འགོ་རྒྱུར་འོང་བྱས་སོང་།

བཅུ་པ།

“བདེ་སྲིད་སྲེ། ཁམས་སྒོས་འབངས་སྡེ་བའི”མི་ནམས་གྱིས་སྒོག་ཏུ་“མགོ་དམར་མ”རུ་འབོད་པའི་བྱུང་མེད་ལས་བྱེད་པ་
དེ། སངས་རྒྱས་ཚང་གི་སྒོ་ཁར་ཡོང་སྟེ་སྒོག་རིན་མུ་རིན་ད་ལྟ་ཉིད་ལ་མ་སྤྲད་ན། སྒོག་གཅད་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་ལེན་དུ་མི་
འཇུག་ཅིས་བཤད།

ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་གྱི་སྒོ་བས་པ་ཇེ་ཆེར་.....སོང་ཞིང་གཤེས་ཀའང་ཇེ་བཙོག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པས། ཁོས་ཀྱང་དཔའ་མི་ལྷམ་
པར་“ཁྱོད་ཚོས་ག་དུས་རྩ་སའི་ཁ་གསལ་སྒོར་མོ་བྱིན་ན། ངས་དེ་དུས་སྒོག་རིན་མུ་རིན་སྒོད་ངེས་ཡིན། དེ་མིན་ན་ཁྱོད་གྱིས་
སྒོག་སྤྱད་ཚོད་དང་ངས་ཉེ་སྒོག་བཀར་ཚོག་རྒྱ་ལེན་དུ་མི་འཇུག་ན་ང་ཚོ་ཅེ་རྒྱའི་ཁར་རྒྱ་ལེན་དུ་སོང་ཚོག”ཅིས་བཤད།

“རྟོ་རྟོ་ཡ།” མགོ་དམར་མས་ཏལ་ཆ་ཞིག་བརྒྱབ་སྟེ་“ཅེ་རྒྱ་བོ་ཏུ་རན་(ལྷགས་བཙོག)བཙོས་ནས་ད་ལྟ་ཕག་གིས་ཀྱང་མི་འཕྱང་
བ་སྲུས་མི་ཤེས”ཟེར།

སངས་རྒྱས་གྱིས་ཅི་ཞིག་བཤད་ཅིས་བྱེད་སྐབས། ལྷ་སྒོན་གྱིས་སྒོ་བྱར་ནས་གཟུན་ཞིང་སྤོང་ལ་བྱུག་པའི་ཨག་རིང་ཞིག་
འདེབས་ཞོར་གོམ་པ་གསུམ་བཞི་ཅམ་ལ་ཕར་བྱོས་ཤིང་། ལྷར་ཡང་བྱིར་འཁོར་ནས་སྤོང་འབྱམས་པ་བཞིན་ཁ་ཆེ་རུ་གདངས་
འདུག

སངས་རྒྱལ་ལྷན་དུ་ཕྱིར་འཁོར་ནས་བཞུགས་དུས་འཇམ་དབྱངས་ཁ་སྐབས་ཏུ་འགྲེལ་འདུག་པས། ཁོ་རྒྱལ་མ་མཚོང་གིས་སོང་
ནས་ཁོའི་མགོ་བོ་ཡར་སྐྱོར་ནའང་། དེ་དུས་ལུས་པོའང་པལ་ཆེར་འབྱུགས་པར་གྱུར་འདུག།

སྐྱོན་གྱིས་བཤད་ན་དང་པོ་ཨ་པ་དང་མོར་ཚོག་འདུག་པས། མོས་ཁོ་བྱིས་ལ་འབྲིད་བསམས་ནས་སྤྱད་ནས་གཅིག་
འཐེན་པ་ན། ཁ་སྐབས་ཏུ་འགྲེལ་སོང་ལ། མོས་ཁོའི་མགོ་བོར་རེག་ཆོ་འབྱུགས་པ་དོ་དང་འདྲ་བས་སྐྱག་ཐག་ཚོད་སོང་ཟེར།

“རང་ཉིད་གམ་ན་ཡོད་བཞིན་དུ་པ་ལོའི་དབྱུགས་ཚད་ཁར་མགོ་བོ་ཞིག་གྲང་སྐྱོར་མ་ཐུབ། ངའི་བྱ་འདི་.....” སྐྱོན་གྱིས་
དུངག་གིས་དེ་ལྟར་བཤད།

“ད་མ་དུ་མ་དུ་..... མ་ཉི་ཐོན། མ་ཉི་ཐོན།”སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱོན་གྱི་དུ་མཚམས་གཙོད་ཨེ་ཐུབ་ལ་བཞུགས།

“པ་ལོ་འགོ་ཁར་ངས་འོ་ཇ་དཀར་ཡོལ་གང་ཡང་སྐད་མ་ཐུབ། མར་སོ་མའི་རྩམ་པ་ཞིག་གྲང་བཟའ་བྱ་འཇུག་མ་ལུས། ད་
ནངས་གྲང་རྩམ་ནག་ཅིག་ལས་ཅི་ཡང་ཟ་མ་ཐུབ། ངའི་པ་ལོ་སྤོང་རེ་རྗེ་.....” སྐྱོན་སྲར་ལས་སྐྱོ་གདུང་ཆེན་པོས་དུས་
པས། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གྲང་མ་སྐོན་པར་མིག་ཚུ་ཤོར་བ་དང་། སེམས་སུ་རྒྱ་པོ་འགོ་ཁར་ཇ་དཀར་པོ་ཞིག་དང་མར་སོ་མ་
ཞིག་གྲང་ཁ་ལ་རེག་དུ་འཇུག་མ་ཐུབ་པ་འདི་ངོ་མ་སྤོང་རེ་རྗེ། འདི་ངས་མག་གོ་མ་ཚོད་པ་ཡིན་པས་ངོ་རེ་ཚ། ཡིན་ནའང་ད་
དེ་དག་ཚར་སོང་བས་འགྲོད་པ་སྐྱེས་གྲང་པན་པ་མེད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་པོའི་རྗེས་སུ་ངས་པར་ཚོས་ཡག་པོ་ཞིག་བསྐྱབ་དགོས་
བསམས་ཏེ། སྐྱོན་ལ་སྤྱད་དུ་སེམས་གསོ་མ་བྱས་པར་རས་ལྷ་རྗེས་བཞུགས་གིས་གཙུང་ཡོད་པའི་རང་གི་རྟ་སྐྱ་ཤན་མ་
དེ་ཐུམ་ལས་ཕྱོལ་ཞིང་རྒྱབ་ལ་ཁུར་ནས་རྗེས་མཁར་དུ་འགོ་རྩིས་བྱས་པ་དང་། སྲར་ཡང་སེམས་ལ་བེམ་པོའི་གམ་དུ་བྱད་
མེད་གཉིས་བཞག་ནས་འགོ་སྐོལ་མེད་སྐྱམ་ལྟེ་རྟ་སྐྱ་སར་བཞག་ནས་སྐོར་བྱད་པ་ན། བྱིས་མཚོས་ཚང་གིས་གྲང་དུ་སྐད་ཐོས་
ཏེ་ཅི་ཡིན་ནམ་བསམས་ནས་ཁྱོ་ཤུག་གཉིས་ཀ་བསྐྱབས་བྱུང་།

“རྒྱ་པོ་སྐོ་བྱར་བྱད་ཐལ།” སངས་རྒྱལ་གྱིས་བྱིས་མཚོས་ཚང་གི་ཁྱོ་བོ་དེར་“དྲིན་ཆེན་པོ། ཁྱོད་འདིར་མ་སྐྱད་གཉིས་ཀའི་
གམ་ནས་རྩུང་ཚོས་སྤོད་དང་། ང་རྗེས་མཁར་ལ་སོང་ནས་ཤ་ཉེ་ཚོར་བརྒྱ་ཞིག་གཏང་དགོས། ད་དུང་འབྲོང་རིན་པོ་ཆེ་ཨེ་
བཞུགས་ལ་བཞུ་དགོས”ཞེས་བཤད་རྗེས། སྲར་ཡང་རྟ་སྐྱ་ཁུར་ནས་སྐོར་བྱད། ཡིན་ནའང་ཁོའི་སེམས་སུ་ཡང་བསྐྱར་ཅི་ཞིག་

བཞིན་ཕྱིར་བྱིས་ལ་ཡོང་སྟེ་བཅའ་པོའི་སྟེང་གི་སློབ་པ་རིམ་བཞིན་ཡར་བཀྲགས་པ་ན། མྱེད་པོའི་གཡོན་ལག་གིས་སྤང་བ་དང་
གཡས་ལག་གིས་མ་ཉི་འཁོར་ལོ་བཟུམས་འདུག ཁོས་དེ་ལེན་རྩིས་བྱས་པ་ན། རང་ལས་ལོ་ན་ཆེ་བའི་བྱིས་མཚོས་མྱེད་པོ་
དེས་“ཨ་ཙོ་ཨ་ཙོ། མི་བསོད་ནམས་ཅན་རེད། མི་བྱུང་པར་ཅན་རེད། ངས་བཟུམས་ན་ད་དུང་མ་སྤངས་ན་དགའ། གལ་ཏེ་ལེན་
ནའང་སླ་མ་ཞིག་གིས་སྤངས་ན་བཟང་”ཟེར་བས། ཁོས་ཀྱང་སློབ་པ་དེ་ཕྱིར་བཀའ་སོང་།

“རུན་(རིན)གོང་མཚོ(མཚོན)པོ་བྱིན་ནས་ཇ(ཅ)ལག་སྐྱུང(རྟིང)བ་ཉོ་བ”ཞེས་ཡིག་ལོར་མང་ཞིང་གོག་མའི་སྲུག་རྗེས་ས་ལ་
ཕབ་པ་ལྷ་བྱ་ཟེར་བ་འདི་མིན་ན་གང་ཡིན་སྟུང་པར་བྱེད་པའི་སློ་བྱང་བཀའ་བའི་ཚོང་ཁང་དེའི་བདག་པོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རྟ་སྐ་གཙོ་བྱས་པའི་ཡོབ་ཆེན་དང་བཅས་པའི་སྐྱུ་ལག་རེ་རེ་བཞིན་ཞིབ་ཏུ་བཟུམས་རྗེས་གྲུང་མཚུབ་ཡར་ལ་ཀེར་བྱུང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་མགོ་བོ་ཐད་དུ་གཡུགས་པ་ན། ཚོང་ཁང་གི་བདག་པོས་བོད་སྐད་ཆ་མ་ཚོལ་གྱིས་“འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤོད་དང་། རིན་ག་
ཚོད་དགོས་”ཞེས་དྲིས་བྱུང་།

“སྟོང་བརྒྱད་དགོས།”

“སྟོང་བརྒྱད།”

“སྟོང་བརྒྱད།”

“སྟོང་བརྒྱད། སྟོང་བརྒྱད།” བདག་པོས་ཅུ་མ་དགོད་ཀྱིས་མགོ་བོ་ཐད་ལ་གཡུག་ཞོར་དེ་མ་ཐག་སྒོར་མོ་བརྩིས་ནས་སྤྲད་བྱུང་།

སངས་རྒྱས་ཅུང་ཡིད་ཚེམས་པའི་ངང་སྒོར་བྱུང་དུས། ཉག་ཉག་ཨ་ལགས་འབྲོང་ཚང་སྤངས་འཁོར་ཞིག་གི་ནང་ནས་མར་
འབབ་བཞིན་པ་མཚོང་། ཁོ་སྐྱུར་དུ་པར་སོང་སྟེ་རང་ཚང་གི་མྱེད་པོ་སློ་བྱར་ཚོ་ལས་འདས་སོང་བས། དེས་པར་ལྷས་མགོར་
ཕེབས་དགོས་པའི་རེ་བ་བཏོན། སློ་ཡིད་ལས་འདས་པ་ཞིག་ལ་ཨ་ལགས་འབྲོང་ཕྱིར་སྤངས་འཁོར་ནང་ལ་འཇུལ་ཏེ་“འགོ། ད་
འགོ།”ཟེར། གསུང་ཚོག་དེས་སངས་རྒྱས་ཚབ་ཚུབ་དུ་བཏང་བས་“ལགས་..... ཨང་..... ད་རུང་ག་སྐྱིག་ཅི་ཡང་བྱས་མེད་
པས་..... སང་ཉིན་ཕེབས་ན་.....”ཟེར་བར། ཨ་ལགས་འབྲོང་གིས་“སང་ཉིན་ང་ཟི་ཡིང་དུ་འགོ་དགོས། ཞོན་པ་མེད་ན་ཆེ་
ཁྲེའི་སྤངས་འཁོར་ནང་ལ་ཤོག”ཅེས་བཀའ་འབེབས་པ་ལྟར་གསུངས་བྱུང་།

སྐབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ། སངས་རྒྱལ་ཕྱིར་བསྐྱབས་དུས་“བདེ་སྲིད་སྲེལ་ཁམས་སྤོངས་འབངས་སྡེ་བར”ཡོད་པའི་ཚེ་གཞུང་སྡེ་བའི་
མི་མང་བོས་ཕན་ཚུན་ལ་ཁ་པར་བཏང་སྟེ་སངས་རྒྱལ་ཚང་དུ་འདུས་ཡོད་པས། ཁོས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་སྤངས་མ་དགོས་
པར་བཅའ་པོ་དུར་སར་སྐྱེལ་བའི་ཉི་མ་སོགས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཨ་ལགས་འབྲོང་ལ་ལྷན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་སོང་།

ཨ་ལགས་འབྲོང་གིས་རྒྱ་མཚོ་ཨ་ལགས་འབྲོང་གིས་ཚུལ་ལྟར་འདུས་པའི་རྣམ་ཤེས་འདྲན་འོས་པའི་གནས་དེར་དངས་ཏེ་ཕྱིར་ལེགས་རྩིས་བྱེད་
རྒྱལ་སྤྱི་མཚོས་རྒྱ་མཚོ་ཨ་ལགས་འབྲོང་གིས་ཚུལ་ལྟར་འདུས་པའི་རྣམ་ཤེས་འདྲན་འོས་པའི་གནས་དེར་དངས་ཏེ་ཕྱིར་ལེགས་རྩིས་བྱེད་
ཏེ། ཐོབ་པ་དང་འཁོར་ལོ་ལག་ཏུ་བཟུངས་འདུག་པའི་ཚུལ་དེ་བཟུན་མོད། འོན་ཀྱང་ཡིད་པངས་པ་ཞིག་ལ། ཨ་ལགས་འབྲོང་
གིས་“དེ་དག་ད་རུང་ལག་ནས་མི་ལེན་པར་ཅི་བྱེད་”ཟེར་བ་ལས། བཀྲ་ཤིས་པའི་གསལ་བཤད་ཅི་ཡང་མ་བྱས།

བཅུ་གཅིག

ཁྱོད་པོ་ཚོ་ལས་འདས་རྗེས། གཡང་འཛོམས་ཞོགས་པར་ཉ་ཅང་འབྲི་བའི་དུས་སུ་ད་གཞོན་མལ་ལས་ལངས་པ་དང་། མལ་ལས་
ལངས་རྗེས་ཀྱང་སྤོངས་ཆད་ལྟར་བརྟན་འཕྲིན་ལ་མི་བཟོ་བར་སྐྱོར་བྱེད་དེ། སྤོངས་ཆད་ཁྱོད་པོ་རྒྱུན་དུ་སྤོངས་པའི་གནས་དེ་རུ་སྤོངས་
པ་དང་། རྒྱ་སྤོངས་ཁར་ཅེར་ནས་ལྷ་རིས་སྲིད་སྤོངས་ལྷ་སྤོངས་ཏེ་ཡོང་བར་རེ་སྐྱེག་བྱས་ནས་འདུག་པ་རེད། ལྷ་རིས་སྲིད་བསྐྱབས་
ན་བརྟན་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་གསར་འགྱུར་མང་པོ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་པངས་པ་ཞིག་ལ་མང་ཆེ་བ་སྐྱེ་གཡང་བའི་
དོན་རྒྱུན་ཏག་ཏག་སྟེ། དཔེར་ན་ཁ་སང་མོས་གསར་འགྱུར་གཉིས་བཤད་པའི་གཅིག་ནི། སྤོངས་ལྷ་སྤོངས་བཅའ་སྤོངས་བཞིན་
པའི་སྤོངས་མ་རྣམས་ལ་ཟས་དུག་སོགས་ཆོད་མ་སྤོངས་ཁང་དུ་བསྐྱེལ་ནའང་། དེའི་ནང་གི་མི་ལྡོག་ཐབས་བྱལ་ཏེ་ཆོ་ལས་
འདས་སོང་བེད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ནི་རེ་ལྟར་ཆེ་ཞིང་རྒྱ་ལྟར་བཞུར་བཞིན་པའི་དོ་སོལ་འདུད་མཁན་རྣངས་
འཁོར་མང་བའི་ནང་གི་གཅིག་གིས། མི་བཞི་བཟུང་ཡོད་པའི་རྣངས་འཁོར་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་གཅིར་ནས་ལྷགས་ལེབ་ལྷ་བུར་
བཅོས་འདུག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

གཡང་འཛོམས་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ཐོས་ཐེངས་རེར་མིག་རྒྱུང་བཅུ་མས་ཤིང་ལག་རྒྱུང་བྱང་ཁར་སྐྱུར་ཏེ་“དཀོན་མཚོ་ག་

གསུམ་པོས་མཐུན། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་ལ་དེ་འདྲའི་ཆག་སྐོ་ཞིག་མི་ཡོང་བའི་སློན་ལམ་ཟེར་བཞིན་འདུག་
མོད། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ཆག་སྐོ་ཞིག་ཉག་ཉག་རང་ཚང་དང་ཇི་ཉེར་ཡོང་བཞིན་བ་སྤྲུམ་ཤེས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་འབྱུག་ཅིང་
བསེར་བུ་ལྡང་བའི་ཞོགས་བ་ཞིག་ལ། ལྷ་རིས་སྦྱིད་ལྷ་མོ་ནས་སློབ་གྲུབ་སོང་ཞིང་། གཡང་འཛོམས་ད་དུང་མལ་དུ་ཉལ་འདུག་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤུག་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ་ན་སྐ་རགས་རྙིང་དུ་ལ་ཞིག་གཤགས་ནས་ཁང་བའི་རྒྱབས་ཀའི་ནང་ལ་རྫོང་གིན་ཡོད་
མོད། ཡིན་ནའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བ་མིག་མདུན་གྱི་ལས་ཀའི་སྤྱིང་ན་མེད་པར། རྫོང་གི་ལས་ཁུངས་ཤིག་གིས་སློབ་སྦྱོར་བ་
སྤྱད་ལེན་བྱེད་ཅིས་ཡོད་ཟེར་བ་དེའི་སྤྱིང་ལ་ཤོར་འདུག་མཚམས་ཤིག་ཁོ་གཉིས་ཀར་རྐང་བ་ས་ལ་འཇུགས་དཀའ་བའི་ཚོར་
སྤང་ཞིག་སྦྱེས་བ་དང་མཉམ་དུ། བལྟས་བལྟས་རིག་རིག་ལ་ཁང་བ་གཡུ་ཤར་དེ་སྐད་ཅིག་ཅམ་ལ་ཉིལ་ནས་ས་རྩལ་ནག་པོ་
ཞིག་འཕྱར་བ་ལས་ཅི་ཡང་མཐོང་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར། ཁོ་གཉིས་ཉ་ལས་ཤིང་ཉོན་ཐོར་ནས་སྤོང་སྐབས། ཉེ་འབྲམ་དུ་སྦྱེས་བ་
ཞིག་གིས་“ས་འགུལ། ས་འགུལ་.....”ཞེས་སྐད་ཅོར་རྒྱག་བཞིན་རྒྱག་བཞིན་ཡོད་པས། ཁོ་གཉིས་གཞི་ནས་གཉིད་ལས་སང་
བ་ལྟར་པལ་ཆེར་མགོན་གཅིག་ཏུ་“ཨ་མ”ཞེས་ངག་ལས་ཤོར་བ་དང་མཉམ་དུ། སློན་བ་ཇི་བཞིན་རྫོང་ལེབ་དང་གྲོ་མོ་རྣམས་
པར་གཡུག་ཅི་བྱབ་བྱས། གྱུ་བཞི་ནར་མོར་བལྟབས་ཡོད་པའི་སྤྱོད་ནག་གི་སྤྱིང་ལ་ལྷམ་ཤིང་འགའི་སྤྱོད་མོ་ཁེལ་འདུག་བ་དེ་དག་
པར་སྤངས་ཚེ། གཡང་འཛོམས་ལ་སྤྲུམ་སློན་སྤོང་ཅམ་ཡང་ཕོག་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤུག་གཉིས་དགའ་ཐག་ཚོད་ཅིང་
། སྤང་ཡང་རང་གི་མིག་ལ་སློབ་ཐབས་བྲལ་ཏེ་རྒྱན་མོ་ཡར་བསྐངས་ཏེ་ན་རྒྱག་ཡོད་མེད་ཡང་ཡང་དྲིས། ཡོད་ཚད་མངོན་
སུམ་ཡིན་བ་ཤེས་རྗེས་ད་གཞོད་དཀོན་མཚོག་གི་སྤྱགས་རྗེ་ལ་ཡང་ཡང་བཀའ་དྲིན་ལྷ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ། མི་ཞིག་གིས་“ཨ་
རྟོ། ཨ་རྟོ། སློབ་མ་ཚོ་ཉོག་ཉོག་བྱས་འདུག་ཟེར་ཞོར་རྒྱག་བཞིན་བ་མཐོང་བས། ཁོ་གཉིས་ཀས་པལ་ཆེར་ཡང་མགོན་གཅིག་
ཏུ་“ལྷ་རིས་སྦྱིད་”ཅེས་ངག་ལས་ཤོར་ཏེ་མཉམ་དུ་ཡར་ལངས་ཤིང་མཉམ་དུ་པར་བརྒྱགས་སོང་།

གཡང་འཛོམས་ལ་མཚོན་ན་ལོ་གཅིག་འགོར་བའི་སྤང་བ་སྤེར་ཞིང་། དོན་དངོས་སུ་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་ད་དུང་ཐུག་འཇོམ་བཞིན་པའི་ལྷ་རིས་སྦྱིད་ཀྱི་བེམ་པོ་རྒྱང་རྒྱང་དེ་པང་ལ་བརྒྱང་ནས་“གནམ་རྒྱན་མ་ལ་ངོ་མ་མིག་
ཟེར་བ་མི་འདུག་གནམ་རྒྱན་མ་ལ་ངོ་མ་མིག་མི་འདུག་.....” ཅེས་སློབ་ཞོར་གོམ་བ་ཁྱུར་ཁྱུར་གྱིས་བསྐྱབས་བྱུང་། ཡ་མཚོན་
བ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཨ་པ་འདས་དུས་ལྟར་སྤྱོད་སྤྱགས་མི་འདོན་པར། མིག་རྒྱ་ཐར་ཐོར་རེ་སྤང་བཞིན་ཤུགས་རིང་རེ་འབྱེན་
པར་བྱེད།

རྗེས་སུ་ཤེས་གསལ་ལྟར་ན། འདི་ནི་ཚད་རིམ་བཞི་ཙམ་གྱི་ས་ཡོམ་ཞིག་སྟེ། “སྐྱེ་ཁམས་སྒོས་འབངས་ལྡེ་བ”དང་སྒོབ་ལྷ་
འགའ་ལ་མ་གཏོགས་གཞོན་འཚོ་ཚེན་པོ་བཟོས་མེད། མིང་གཞུང་གིས་དུས་ལྟར་གཞོན་འཚོ་སོག་པའི་མི་རྣམས་ལ་རས་གུར་
དང་བཟ་མ་བསྐྱལ་ཡོང་བ་དང་། གཞོན་འཚོ་འདིའི་ཁྲོད་དུ་ཚོ་ལས་འདས་པ་དང་དབང་བོ་སྐྱོན་ཅན་དུ་བཟོས་པ་རྣམས་ལ་
ཁ་གསལ་སྒོར་མོ་བྱིན་པར་མ་བཟད། ད་དུང་གང་མགྲོགས་ཀྱིས་རིན་མེད་དུ་སྤར་ལས་བཟང་ཞིང་སྤོང་ཁང་བཟོ་རྒྱུ་
ལས་སྒྲངས་པས། འགྲོག་པ་རྣམས་སྤར་ཡང་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་ནས་མིག་ཚུ་ཤོར། ཡིན་ནའང་སངས་རྒྱས་ཚང་སྤར་ནས་
ཀྱང་འདི་ཅུ་སྤོང་འདོད་མེད་ནའང་བྱ་མོ་ལྟ་རིས་སྐྱིད་སྒོབ་ལྟར་འགྲོ་ཚེད་ད་བར་དུ་བཟོད་བསམན་བྱས། ད་ནི་ལྟ་རིས་སྐྱིད་
མེད་པར་བརྟེན་སུ་མཐུད་དུ་འདི་ཅུ་འདུག་འདོད་མ་བྱུང་བས། ཉེན་ཞིག་གི་ཞོགས་པར་ལག་སྐྱོར་འདུད་འཐེན་འཁོར་ལོ་
ཞིག་སྐྱས་ཡོང་སྟེ་ལྷ་ནག་ལྷང་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོད།

ལམ་བར་དུ་རི་ལྷར་ཆེ་ཞིང་ཚུ་ལྷར་བཞུར་བའི་རྡོ་སོལ་འདུད་མཐུན་རྐྱངས་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་རྩལ་ནག་པོ་གཙུབས་བཞིན་
པར་རྒྱག་ཚུར་རྒྱག་བྱས་ཏེ་ལག་སྐྱོར་འདུད་འཐེན་འཁོར་ལོ་དེ་མིག་རྗེས་སམ་འཁོར་རྗེས་གཏོང་ལ་ཁད་བྱེད་པས། ལྷར་ནས་
ཀྱང་སྤོང་ཁམས་མི་བདེ་བའི་སྐྱོན་གྱིས་ཤུགས་རིང་འབྱེན་པ་དང་སྤོང་ཁར་ལག་པས་བྱེལ་བྱེལ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་ཀྱང་ཉ་ཅང་མི་བདེ་བ་འདྲ་སྟེ། ལམ་བར་དུ་དལ་མེད་ངང་ཁ་སྐྱུ་འགྲོག་པ་ལས་སྐྱད་ཆ་ཚོག་གཅིག་
ཀྱང་བཤད་རྒྱུ་མ་བྱུང་།

རྐྱངས་འཁོར་མང་དྲགས་པས་ལག་སྐྱོར་འདུད་འཐེན་འཁོར་ལོ་ཉ་ཅང་དལ་མོས་འགྲོ་དགོས་ལ། འགྲོས་ཚད་དལ་དྲགས་
པས་ཕལ་ཆེར་ཉེ་མ་རུབ་ལ་ཉེ་དུས། ཁོ་ཚོ་ད་གཞོན་ལྷ་ནག་ལྷང་བའི་ཉལ་གར་བསྐྱེབས། ཉག་ཉག་སྐབས་འདིར་ཁོ་ཚོ་ལྷ་
རིས་སྐྱིད་ཤ་ཉོག་ཅུས་ཉོག་ཏུ་བཏང་བའི་དུས་ལས་ཀྱང་ཉ་ལས་ཤིང་ཉོན་ཐོར་སོང་། རྒྱ་མཚན་ནི་ལྷ་ནག་ལྷང་བ་ཡོངས་
རྗེས་སུ་ས་ཀོ་རྡོ་སྐྱོག་བྱས་ཏེ་ནག་རོག་གེར་འདུག་ལ། ག་ས་གང་དུ་ཀོ་འཁོར་དང་རྒྱག་འཁོར། འདྲེན་འཁོར། འདུད་འཁོར་
རྣམས་གོག་ཚང་བརྡོལ་བ་རི་བཞིན་ཟང་ཟིང་ལང་ལོང་བྱེད་པ་དང་། ལྷོར་སྐྱ་སྐྱ་ཚོགས་འདུག་སྤོང་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲགས་པ་
བཞིན་འདུག་པས་རེད།

ཉག་ག་ནས་ལུང་བའི་ནང་ལ་ལམ་མང་བོ་ཞིག་འཐེན་ཡོད་པས། ཁ་ལོ་པས་གང་ལ་ཞུགས་དགོས་པའང་མ་ཤེས་པར་
བསྐྱགས་ཟླ་མནན་ཏེ་སྐྱ་བདག་གི་བཀོད་འདོམས་ལ་བསྐྱགས་ནས་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱ་བདག་ལ་ཁ་གྲགས་རྒྱ་མེད་
པར་མ་ཟད། ཐ་ན་ཁ་སྐྱ་འཐོག་རྒྱའང་བརྗེད་འདུག་མཚམས་ཤིག་ལ་ཁོ་རིམ་བཞིན་དྲན་པ་སོས་ཏེ་ལམ་ཚོར་སོང་བ་མིན་
ནམ་སྐྱམ་ནས་པར་ལྷ་ཚུར་ལྷ་བྱས་ཚོ། ཉག་གའི་ལབ་ཅི་དང་དར་ལྗོན་རྣམས་ནག་པོར་གྱུར་ཡོད་པ་ཅིམ་ལས་འགྱུར་ལྗོན་
མེད་པ་འདིས་ཁོ་ལ་ལམ་ཚོར་མེད་པའི་བདེ་བྱིན།

“ད་ནི་ངས་ལུང་བ་འདིའི་ནང་གི་སྐ་མོ་རྣམས་ནག་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་སོང་།” སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད།

“དོན་གཤམ་ཆེན་དེ་མ་གཞི་འདི་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་འདུག” ཉིན་གང་པོར་ཁ་གྲགས་རྒྱ་མེད་པའི་སྐྱ་སྐྱོན་གྱིས་གཞི་ནས་དེ་
ལྟར་བཤད།